

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма	36711 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО **62**

Повна назва ЗВО **Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна**

Ідентифікаційний код ЗВО ПІБ керівника ЗВО	02071205 Бакіров Віль Савбанович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	univer.kharkov.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/62>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	36711
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Термін навчання на освітній програмі	4 р.
Форми здобуття освіти на ОП	очна денна, заочна
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	історичний факультет Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедра історії стародавнього світу та середніх віків, кафедра історії України, кафедра нової та новітньої історії, кафедра історіографії, джерелознавства та археології, кафедра теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б. Шада філософського факультету, кафедра англійської мови факультету іноземних мов
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Харків, пл. Свободи, 4. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	16179
ПІБ гаранта ОП	Сорочан Сергій Борисович
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	history@karazin.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(067)-813-77-55
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» затверджена Вченою радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна від 27 травня 2016 року протокол №7. Її розроблено згідно з основними положеннями: Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ВНЗ (наукових установах)» від 23.03.2016 №261; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 №1341; Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), 14-15.2015; результатів проекту Tuning Educational Structures in Europe (TUNING). У 2016 році до складу робочої групи укладачів ОП входило 4 доктори та 1 кандидати історичних наук. У 2019 році група укладачів ОП змінена та розширена за рахунок 1 здобувача вищої освіти. Вибір кандидатур, задіяних до розроблення та впровадження ОП, обумовлений їх академічною та професійною кваліфікацією. Так, усі укладачі ОП брали участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради; у реалізації наукових проектів; поєднують науково-педагогічну роботу та практичну фахову діяльність. Мають досвід підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації: під керівництвом д.і.н., професора Посохова С. І. підготовлено 9 к.і.н.; д.і.н., професора Сорочана С. Б. - 7 к.і.н.; д.і.н.; д.і.н., професора Калініченка В. В. - 18 к.і.н.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2019 - 2020	1	1	0	0	0
2 курс	2018 - 2019	4	3	1	0	0
3 курс	2017 - 2018	4	3	1	0	0
4 курс	2016 - 2017	3	3	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	2466 Історія та археологія
другий (магістерський) рівень	2444 Археологія 2712 Історія 3336 Архівознавство 18846 Історія та археологія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	36711 Історія та археологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	251875	58334
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	250592	57080
Приміщення, які використовуються на іншому праві, ніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	1283	1253
Приміщення, здані в оренду	14129	1972

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	2096ONPPHD2016.pdf	zf25RgwNQwOBrPoAHd3bWnjdaZWq1X24jAN3NLAty94=
Освітня програма	36711ONPPHD2019.pdf	RXc8WeiYkiDJAgKSH0N+4ejqD5YYmh9BcXhOfNNUWSM=
Навчальний план за ОП	36711Lplan2016.pdf	UBS7ahV+dOYugG1UDzwDmJtQmK/b9LU1LxInLMMTewc=
Навчальний план за ОП	2096Lplan2019.pdf	IS+MDliBbESe5duD11ixMnRi8kZyB79TMFN8WfDQFOA=
Рецензії та відгуки роботодавців	36711Feedback.pdf	5TvaLi6L9ZfNxb5WbBYH27NpAUWEohjNbxo4ghKC8=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Загальна мета програми – це підготовка висококваліфікованих фахівців відповідно до програмних компетентностей освітньо-наукового ступеня доктор філософії зі спеціальності 032 «історія та археологія», здатних застосовувати отримані навички в предметній області та викладацький діяльності. Тому, перш за все, увага приділяється забезпеченню умов задля оволодіння дослідницькими практиками, зокрема сучасними теоретико-методологічними засадами і методами вивчення та інтерпретації історичного минулого; вироблення навичок професійної

(аналітичної, викладацької, консультативної, комунікативної, організаційно-методичної) діяльності; формування навичок застосовувати набуті знання та навички для вивчення, збереження та використання культурного спадку, вирішення актуальних проблем сьогодення.

Особливостями освітньої програми є спроможність закладу вищої освіти запропонувати здобувачам широке коло досліджень, яке охоплює проблеми як вітчизняної, так й світової історії та археології, що забезпечується висококваліфікованими викладачами, які є визнаними в країні та Європі фахівцями у сферах своїх наукових інтересів. До особливостей програми можна також віднести: наявність можливості для здобувачів вищої освіти отримати практичні навички під співпраці з музеями, лабораторіями, науковими центрами та археологічними експедиціями, які входять до структури факультету та університету; залучення здобувачів вищої освіти до роботи в міжнародних освітньо-наукових проєктах: фонду Жана Моне, Еразмус +, DAAD.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

ОП побудована у відповідності до проголошеної місії Університету імені В.Н. Каразіна «пізнавати – навчати – просвіщати» та стратегії розвитку Університету, що міститься у відповідних документах: «Стратегічні цілі Харківського університету імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2017–2020 роки» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/tsili20170>; «Політика Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у сфері якості на 2017–2020 роки» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/Politika%20Harkivskogo%20natsionalnogo%20universitetu%20imeni%20V.%20K.>); «Стратегія розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки» (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/strategiya-rozvytku-universitetu-2019-2025-2.pdf>).

ОП спрямована на формування у здобувачів вищої освіти інтегральних, загальних та фахових компетенцій, які дозволяють найбільш повно розкрити професійні здібності здобувачів. Тому можна стверджувати, що мета та завдання ОП відповідають головним напрямкам Стратегії розвитку Каразінського університету, а саме: розвитку університетської науки (пп. 1.1, 1.5, 1.6), модернізації освітньої діяльності (пп. 2.2, 2.6, 2.7, 2.10); розширенню міжнародних зв'язків (пп. 3.1, 3.3, 3.5, 3.6); модернізації інфраструктури (пп. 4.3, 4.6) університетському менеджменту (пп. 5.1, 5.5).

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Освітньо-наукову програму було започатковано у 2016 році, тому перші випускники програми з'являться тільки наприкінці 2020 року, але робочою групою з підготовки ОП було враховано результати постійних загальноуніверситетських опитувань осіб, що навчаються. Результати моніторингу неодноразово обговорювалися на засіданнях Вченої ради історичного факультету, яка приймала рішення рекомендувати робочій групі враховувати побажання учасників опитування. Кожного року проводяться зустрічі з аспірантами, на яких здобувачі вищої освіти висловлюють побажання щодо покращення освітньої програми. Зауваження враховуються робочою групою. Так, 2018 році було проведено обговорення зі здобувачами вищої освіти за освітньо-науковою програмою особливостей вступу та навчання, та за рекомендацією аспіратів частково змінено завдання для вступних випробувань за фахом.

- роботодавці

На засіданнях робочої групи з розробки освітньо-наукової програми «Історія та археологія» для третього рівня вищої освіти було враховано побажання роботодавців, які зацікавлені в співпраці з випускниками програми. Зауваження до програми були висловлені директором гуманітарного інституту Харківської академії залізничного транспорту, представниками Державного історичного музею Харківської області. Пропозиції роботодавців відображені в компонентах ОП та програмних результатах навчання.

- академічна спільнота

Під час підготовки ОП було враховано побажання загальноуніверситетської наукової спільноти посилити боротьбу за академічну доброчесність, про що неодноразово наголошувалося в рішеннях ради університету та Науково-методичної комісії університету. В обов'язковому курсі «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень» було розширено час, який відведено на розгляд проблеми академічної недоброчесності в сучасній світовій історичній науці.

- інші стейкхолдери

Історичний факультет вже багато років співпрацює з Харківським Університетським ліцеєм, тому керівництво ліцею надавало консультації розробникам ОП щодо особливостей викладання історії в школі та, перш за все, щодо необхідності розробок методичних матеріалів для школярів. Побажання було враховано під час корегування ОП.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» сформована з урахуванням найбільш значущих сучасних трендів розвитку спеціальності та розвитку ринку праці, а саме: сучасному досліднику з історії та археології необхідно оволодіти, перш за все, новими дослідницькими практиками, на що спрямовано введення до програми таких компетенцій, як: здатність визначати, отримувати, аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел, документів та текстів для розгляду відповідних історичних задач; розуміння та здатність застосовувати на практиці принципи спільного дослідження та викладання в історії, соціальних та гуманітарних науках. Ці компетенції дозволяють досягти наступних результатів навчання: 'знання основних можливостей наукової співпраці для соціальних та гуманітарних наук, презентуючи критичний звіт про принаймні одну важливу програму, визначаючи позитивні та негативні аспекти своєї області дослідження; здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці; знання методик та форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі; принципів

структурування навчальної дисципліни; сучасних інтерактивних методів навчання студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської та управлінської діяльності у вищій школі. . Перед оновленням та удосконаленням ОП робоча група проводить моніторинг ринку праці та вивчає тенденції розвитку спеціальності.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Розвиток історичної науки вимагає від сучасних фахівців не тільки знання про нові методи історичних та й археологічних досліджень, але й вміння та навички їх застосування, на що й спрямована лівова частка ОП. Харківська область як частина історичної Слобожанщини є важливою з точки зору історичних та археологічних досліджень для розвитку історичної науки у східноєвропейському регіоні. Значна кількість археологічних пам'яток Слобожанщини досліджувалася і досліджується саме працівниками історичного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна. Велика кількість вищих навчальних закладів харківської області потребує фахівців з викладання історії та інших соціо-гуманітарних дисциплін. У програмних результатах ОП галузевий та регіональний контексти відображаються наступним чином: здатність розуміти та інтерпретувати: основні теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, шляхи формування репрезентативної джерельної бази при розробці певної історичної проблематики; знання методик та форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі; принципів структурування навчальної дисципліни; сучасних інтерактивних методів навчання студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської та управлінської діяльності у вищій школі; здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час роботи над освітньо-науковою програмою був здійснений ретельний аналіз існуючих на той момент освітньо-наукових програм зі спеціальністю 032 історія та археологія, розміщених на офіційних сайтах. Перш за все, треба вказати на ОП «історія та археологія» Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка <http://www.history.univ.kiev.ua/vstup-do-asp/programmms>. Важливим є досвід закордонних вищих навчальних закладів, які є провідними установами у підготовці істориків та археологів : Harvard History Department <https://history.fas.harvard.edu/graduate-program-requirements>; Cambridge Faculty of History <https://www.hist.cam.ac.uk/prospective-graduates/courses>; Yale History <http://catalog.yale.edu/gsas/degree-granting-departments-programs/history/>; Berkley Department of History https://history.berkeley.edu/sites/default/files/graduate_program_guide_2018.pdf; Ягеллонський університет, Wydział Historyczny <https://historyczny.uj.edu.pl/studia-doktoranckie/program>
Аналіз програм дозволив звернути увагу на велику вагу практичних навичок, якими повинні оволодіти здобувачі вищої освіти. При підготовці ОП були враховані основні світові тренди у розвитку сучасної історичної науки.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктор філософії) ще не затверджений. Але є тимчасовий стандарт, затверджений Вченою радою університету.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, пояснить, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОП спеціальності 032 «Історія та археологія» відповідає вимогам, визначеним НРК для 9 кваліфікаційного рівня, зокрема здатності особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Знання, визначені НРК для 9 кваліфікаційного рівня, відображено у наступних програмних результатах:

Знання методик та форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі; принципів структурування навчальної дисципліни; сучасних інтерактивних методів навчання студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської та управлінської діяльності у вищій школі.

Знання основних можливостей наукової співпраці для соціальних та гуманітарних наук, здатність презентувати критичний звіт про принаймні одну важливу програму, визначаючи позитивні та негативні аспекти своєї області дослідження.

Уміння або навички, визначені НРК для 9 кваліфікаційного рівня, відображено у наступних програмних результатах:

Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результуючій дисертації та в попередньому дослідженні.

Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.

Комунікацію, визначену Національною рамкою кваліфікацій для 9 кваліфікаційного рівня, відображено у наступних програмних результатах:

Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження.

Здатність подавати результати своїх досліджень іноземною мовою.

Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.

Здатність аналізувати та посилатися на відповідні основні історико-географічні роботи останньої половини минулого століття в письмовій формі, за допомогою усних виступів та презентацій, у курсовій роботі та дисертації, знання дискусій та трендів.

Відповідальність і автономію, визначені Національною рамкою кваліфікацій для 9 кваліфікаційного рівня, відображено у наступних програмних результатах:

Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті- огляду книги.

Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.

Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.

Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

30

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

10

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Теоретичний зміст предметної області сприяє формуванню здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі історії та археології, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Предметна область характеризується наступними цілями навчання: підготовки висококваліфікованих фахівців відповідно до програмних компетентностей освітньо-наукового ступеня доктор філософії зі спеціальності 032 «історія та археологія», здатних застосовувати отримані навички в предметній області та викладацькій діяльності.

ОП передбачає оволодіння наступними методами, методиками та технологіями для застосування на практиці, а саме: оволодіння дослідницькими практиками, зокрема сучасними теоретико-методологічними засадами і методами вивчення та інтерпретації історичного минулого; вироблення навичок професійної (аналітичної, викладацької, консультативної, комунікативної, організаційно-методичної) діяльності; формування навичок застосовувати набуті знання та навички для вивчення, збереження та використання культурного спадку, вирішення актуальних проблем сьогодення.

Усі освітні компоненти програми містять педагогічно- обґрунтовану, логічно-впорядковану інформацію та передові концептуальні знання науково-дослідного та професійного характеру у сфері менеджменту та адміністрування, що зумовлює формування необхідних професійних і особистісних якостей майбутнього фахівця сфери менеджменту та адміністрування.

Освітня програма сконцентрована на досягненні програмних результатів, серед яких інструментарій організації та проведення оригінальних наукових досліджень у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні; ініціація, розробка та реалізація проектів у сфері менеджменту, управління ними та здійснення пошуку партнерів для їх реалізації; розробка та впровадження інноваційних проектів на різних рівнях публічного управління та адміністрування, які корелюються із загальними компетентностями та вивченням дисциплін.

Освітня програма відрізняється широким залученням здобувачів освіти до участі у тренінгах, воркшопах, круглих столах, форумах, а також науково-популярних лекціях; тісною інтеграцією процесу підготовки здобувачів освіти з роботою органів місцевого самоврядування області щодо впровадження практичних завдань управління; виконанням наукових досліджень здобувачів освіти на замовлення органів управління та місцевого самоврядування, представників бізнесу. Можливість об'єднання декількох програм не розглядалась, адже програма в межах спеціальності в ХНУ імені В.Н. Каразіна - єдина.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

ОП передбачає 40 кредитів аудиторних годин навчання, з яких обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених проектом стандарту вищої освіти складає 30 кредитів ЄКТС (основні компоненти: Філософські засади та методологія наукових досліджень, Іноземна мова для аспірантів, Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень, Управління проектами і програмами, Сучасна історіографія: актуальні проблеми, нові методологічні підходи та міждисциплінарні студії) та 10 кредитів ЄКТС відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти (вибіркові компоненти: Розвиток освіти в ранньомодерній та модерній Україні: джерела та історіографія/ Візантійська цивілізація/ Методи джерелознавчого дослідження/ Боротьба народів Азії і Африки за незалежність (1918 - 1945 рр.)/ "Українське питання" в Російській імперії (кінець XVIII - початок XX століття)/ Дискусійні аспекти проблеми соціально-політичного розвитку Римської імперії III ст. н.е./ Історична термінологія/ Індійський національний конгрес: ідеологія та політика (1885 - 1947 рр.).). Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечена існуючим вибором освітніх компонентів. Наявні курси за вибором, передбачені навчальним планом, охоплюють основні тематичні спектри вітчизняної та всесвітньої історії. Здобувач вищої освіти спільно із науковим керівником обирають тему дослідження, відповідно до наукових та особистих інтересів здобувача.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

У ХНУ імені В.Н. Каразіна система реалізації права вибору навчальних дисциплін є дієвою та повноцінною. Згідно пункту 3.5. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н.

Каразіна (що регламентує вибір навчальних дисциплін), враховано право на вільний вибір дисциплін здобувачами ВО та запропоновано вибір спеціалізацій і блоків навчальних дисциплін із циклу професійної підготовки. Ця система дозволяє довести до відома здобувачів ВО множини навчальних дисциплін вільного вибору; забезпечити здійснення вибору здобувачами ВО навчальних дисциплін; забезпечити визнання результатів навчання за обраними дисциплінами.

Дисципліни, що пропонуються здобувачам обговорюються та затверджуються на засіданні Вченої ради факультету, до якої входить виборний делегат від кола здобувачів. Він може виступати із пропозиціями щодо створення нових та корегування існуючих курсів. Про результати обговорення обраний делегат повідомляє іншим здобувачам. Здобувачі можуть ознайомитися із робочими навчальними програмами курсів на сайті факультету та визначитися із вибором. У рамках даної ОП існує вибірковий компонент, що складає 10 кредитів ЄКТС (25% загальної кількості кредитів ЄКТС у межах відповідної освітньої програми), які відводяться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що створює умови для поглиблення професійних знань у межах обраної освітньої програми та забезпечує можливість отримання відповідних компетентностей у межах спеціальності.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти. У межах наукової компоненти реалізується асистентська викладацька практика. В її межах здобувачі проводять практичні заняття зі студентами. Така робота сприяє виробленню навичок професійної (аналітичної, викладацької, консультативної, комунікативної, організаційно-методичної) діяльності, знайомить здобувачів з основою викладацької діяльності. Окрім того асистентська практика формує: здатність рецензувати публікації та презентації, здійснювати пошук ресурсів, доступних для дослідження в спеціальній історичній області та суміжних областях; розуміння та здатність застосовувати на практиці принципи спільного дослідження в історії, соціальних та гуманітарних науках. Практика дозволяє ознайомитися з навчальними програмами історичних дисциплін та основами новітньої методики проектування відповідних навчальних курсів, сформувати психологічну готовність до роботи у вищому навчальному закладі, набути досвіду проведення навчальних занять, оволодіти сучасними методами й формами педагогічної діяльності, інноваційними технологіями навчання, виховати потребу в безперервній педагогічній самоосвіті.

Співпраця із роботодавцями відбувається під час консультацій та безпосередніх зустрічей. У ЗВО щорічно відбувається ярмарок вакансій. З метою підвищення ефективності заходу всі роботодавці розділені на п'ять груп, за напрямками роботи, серед яких є напрям «Гуманітарні науки».

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок упродовж періоду навчання наступним чином:

1. Наукова компонента індивідуальної траєкторії здобувача передбачає виступ із доповіддю у міжнародних конференціях молодих учених, семінарах, воркшопах, робітнях тощо. Участь у таких заходах сприяє набуттю комунікаційних та презентаційних навичок, активізують здатність креативно мислити, опанувати, формулювати та відстоювати дослідницьку гіпотезу.
2. Участь у міжнародних дослідницьких та освітніх проектах, що реалізуються на факультеті (Erasmus+, "City Face Практики саморепрезентації багатонаціональних міст в індустріальну і постіндустріальну добу", проекти модуля Моне) сприяє набуттю навичок роботи у команді, критичного мислення, взаємодії з людьми, розвитку емоційного інтелекту тощо.
3. Безпосередньо через навчальну компоненту. Згідно з доповіддю Всесвітнього економічного форуму ТОП навичок, що будуть найбільше цінуватися серед роботодавців у 2020 році (критичне мислення, креативність, уміння керувати та взаємодіяти з людьми, емоційний інтелект тощо) корелюються з наявними відповідними практично-орієнтованими складовими, що спрямовані на формування soft skills в усіх освітніх дисциплінах. Наприклад, у дисципліні «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень», «Управління проектами і програмами» містять окремі компоненти, спрямовані на розвиток soft skills.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

З огляду на відсутність професійного стандарту ХНУ імені В.Н. Каразіна орієнтується при визначенні компетентностей / результатів навчання на Національну рамку кваліфікацій (Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» {із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 509 від 12.06.2019})

Розглядаючи залучення різних стейкхолдерів як провідного координаційного механізму між освітою і зайнятістю, ОП враховує вимоги сучасного ринку праці, орієнтуючись на звіти PwC, KMPG, дослідження Європейського Центру Розвитку професійної освіти і навчання (CEDEFOP), Європейського Фонду Освіти (ETF), Німецького Федерального Інституту професійної освіти (BIBB), матеріали аналітичного центру CEDOS тощо.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Згідно з Законом України «Про вищу освіту», програма підготовки докторів філософії передбачає, крім часу на проведення дослідження, 30-60 кредитів освітньої складової. Вона передбачає аудиторну, практичну та самостійну роботу. У рамках ОП самостійна робота здобувача переважає над іншими формами. Її обсяги є такими, що забезпечують наявність можливості здійснювати дослідницько-пошукову роботу в архівах та бібліотеках та працювати над текстом дисертаційної роботи. Переважання у кількості годин самостійної роботи зумовлено сучасними трендами у гуманітаристиці. Одним із таких є повільне читання. Урахування цієї складової сучасної науки фіксує пріоритет у розумінні, а не кількості прочитаних текстів чи виконаних завдань. Для здійснення моніторингу щодо виявлення реального обсягу навантаження здобувачів у ЗВО створено Навчальний центр менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу. Для забезпечення належних умов для самостійної роботи, здобувачі протягом робочого дня мають доступ до Центральної наукової бібліотеки ХНУ імені В. Н. Каразіна, кафедральних бібліотек, фондів та ресурсів Музею археології та Музею історії ХНУ, методичного кабінету імені А. Ф. Луньова.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не передбачена.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

https://www.univer.kharkov.ua/ru/research/doctor_division
<https://www.univer.kharkov.ua/images/pravylya-dodatok7.1-2019.pdf>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП? коротке поле
Згідно з Правилами прийому на навчання до аспірантури та докторантури ХНУ імені В.Н. Каразіна для конкурсного відбору осіб при прийомі на навчання для здобуття ступеня доктора філософії використовується сума балів одержаних при складанні: вступного іспиту із спеціальності (100-бальна шкала, коефіцієнт 0,6); вступного іспиту з іноземної мови (100-бальна шкала, коефіцієнт 0,2); за презентацію дослідницьких пропозицій (100-бальна шкала, коефіцієнт 0,15); середній бал за 100-бальною шкалою додатку до диплому магістра (спеціаліста) з коефіцієнтом 0,05; за презентацію дослідницьких досягнень: за кожну статтю, опубліковану у фаховому виданні з імпаکت-фактором, - 3 бали, за кожну статтю, опубліковану в іншому фаховому виданні, - 2 бали.

Програми вступних випробувань щорічно обговорюються на засіданнях Вченої ради факультету науково-методичної комісії та випускаючих кафедр, враховуючи виклики сучасності та побажання осіб, що навчаються. За звітний період правила прийому на ОП перезатверджувалися щороку.

Програма вступних випробувань складена таким чином, що дозволяє здійснити кваліфікований відбір контингенту слухачів, які вмотивовані та здатні до навчання за ОП. Під час вступних випробувань здобувачі мають можливість продемонструвати гіпотезу дослідження, фахові знання з історії та археології, належний рівень іноземної мови та дослідницькі здобутки.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у ЗВО-партнері, та результатів навчання, запланованих ОП ЗВО, в якому здобувач навчається на постійній основі.

Якщо здобувач під час реалізації права на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до ЗВО, в якому він навчається, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

Згідно наказу МОН України від 05.05.2015 № 504 для документів, що містять інформацію про набуття їх власником певного освітнього чи освітньо-професійного ступеня, фахову спеціалізацію або професійну перепідготовку, а також на документи, що свідчать про періоди навчання в освітніх установах існує порядок визнання здобутих в іноземних ЗВО ступенів вищої освіти. Видається свідоцтво про визнання іноземного документа про освіту. Для здійснення процедури визнання ЗВО утворює комісію з визнання здобутих в освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів, яка діє на підставі положення про неї.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На ОП не було осіб, що потребували визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, оскільки здобувачі освіти реалізують своє право на академічну мобільність за рахунок наукової складової ОП.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

За ОП здобувачі можуть отримати неформальну освіту в межах годин, відведених на самостійну роботу. Здобувач спільно із науковим керівником формують план наукової роботи, у якому можуть бути передбачені неформальні практики навчання. На офіційних сторінках історичного факультету та окремих кафедр постійно оновлюється інформація про актуальні можливості отримання неформальної освіти здобувачами (літні школи, стажування тощо).

Здобувачі щорічно звітують про виконання освітнього модуля та наукової роботи на засіданні кафедри та Вченої ради історичного факультету.

Основними проблемами під час визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є складність їх верифікації та підтвердження. Як правило, здобувачі надають відповідні сертифікати, проте не всі форми неформальної освіти можна формалізувати. Наприклад, відвідування лекції у хабі, коворкінгу чи іншому освітньому просторі складно підтвердити.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Протягом 2019 р. аспіранти кафедри могли відвідувати факультативні заняття з англійської мови. Заняття відбувались на базі факультету та інформаційного центру «Вікно в Америку» при Центральній науковій бібліотеці ЗВО. Заняття проводив Філіп Копатц з Університету Велша (США). Він перебував на історичному факультеті за програмою English Teaching Assistantship в межах «Стипендії імені Фулбрайта» <http://histukr.karazin.ua/kopatz-fulbright/>

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Досягнення програмних результатів навчання забезпечуються завдяки оптимально обраним формам і методам навчання і викладання, відображені в таблиці 3: Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання. Науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни за освітньо-науковою програмою, обирають такі методи та засоби навчання, що забезпечують якість освітнього процесу та сприяють досягненню програмних результатів навчання за освітньо-науковою програмою. Викладання та навчання ґрунтується на активному навчанні, переважно на індивідуальному масштабному дослідницькому проекті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмета та організацію часу. Зазвичай форма навчання за програмою стаціонарна, та можливо поєднати заочне навчання з роботою. Зміст робочих програм доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру на першому лекційному занятті. Робочі програми доступні для ознайомлення за посиланням <http://history.karazin.ua/navchannya/phd-studies.html> Досягненню програмних результатів навчання на ОП сприяють студентоцентроване, проблемноорієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, інформаційнокомп'ютеризовані, саморозвиваючі, контекстні технології навчання.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» втілення студентоцентрованого підходу є одним з принципів, на яких ґрунтується освітня діяльність університету, що зобов'язує науково-педагогічних працівників обирати відповідні форми і методи навчання. Реалізація студентоцентрованого підходу в освітньому процесі передбачає: повагу до розмаїтості потреб студентів, уможливлення гнучкі навчальні траєкторії; застосування різних способів подачі навчального матеріалу; гнучке використання різноманітних педагогічних прийомів; взаємоповагу у стосунках студентів і викладачів; інформування студентів про вибір форм і методів навчання; наявність належних процедур реагування на студентські скарги. При цьому процедури забезпечення якості оцінювання спираються на такі орієнтири: викладачі обізнані з наявними методами контролю знань; критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь; оцінювання дозволяє показати студентам, наскільки вони досягли запланованих результатів навчання; оцінювання здійснюється більш ніж одним екзаменатором (де можливо); оцінювання застосовується до всіх студентів однаково та проводиться відповідно до встановлених процедур; існує процедура подання апеляцій з боку осіб, що навчаються, згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

На основі поняття «академічна свобода» що розкрито у пункті 3 частини першої статті 1 Закону України «Про вищу освіту» методи навчання і викладання, що застосовуються на ОП, мають базуватися на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» принцип академічної свободи застосовується при обранні методів навчання та наповнення змісту робочих програм навчальних дисциплін. Відповідність методів навчання і викладання на ОП до принципів академічної свободи, які забезпечуються самостійністю і незалежністю учасників освітнього процесу під час провадження освітньої діяльності здійснюється на засадах свободи слова і творчості (НПП мають право обирати методи та засоби навчання за компонентами освітньої програми), поширення знань та інформації в межах предметної області освітньої програми, саме це і забезпечує якість навчального процесу за критерієм «компетентність»; проведення власних наукових досліджень і застосування їх результатів, в тому числі з питань удосконалення технологій навчання. Нормативні документи рівня ЗВО щодо форм та методів навчання носять рекомендаційний та узагальнений характер.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання здобувачам вищої освіти надається шляхом ознайомлення з ОП (на сайті факультету <http://history.karazin.ua/nauka/aspiranti.html>) та робочими програмами навчальних дисциплін або силабуси; графіком освітнього процесу, розкладами: занять, консультацій викладачів, заліків та екзаменів, та іншими методичними матеріалами, які також є у відкритому доступі. Також зміст робочих програм освітніх компонентів доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру на першому лекційному занятті, що дає можливість заздалегідь ознайомити студентів з очікуваними результатами навчання та критеріями оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів опитування здобувачів вищої освіти встановлено, що такий стиль інформування щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів сприяє прозорості, відкритості та гласності, а також зменшує вірогідність конфліктних ситуацій між викладачем та здобувачами вищої освіти.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Дослідницький практики впроваджено у більшості освітніх компонентів ОП. Головним чином, дослідницькі елементи спрямовані на формування в осіб, що навчаються, власного наукового погляду на вузькоспеціальну проблематику, що відображається в публікаціях наукових статей як у власному фаховому періодичному виданні історичного факультету для молодих вчених «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії», так в інших визначних вітчизняних та закордонних виданнях.

Проблематика наукових досліджень усіх аспірантів безпосередньо пов'язана з науковими інтересами наукового керівника та відповідає науковій темі кафедри. Це дає змогу аспірантам брати участь у спеціалізованих історичних та археологічних міжнародних конференціях, долучатися до видань історичного спрямування факультету та університету. Більшість аспірантів бере участь у підготовці та проведенні щорічних факультетських міжнародних та загальноукраїнських конференцій «Каразінські читання» та «Краєзнавча конференція молодих вчених».

Дослідницька складова є однією з головних в курсах циклу загальної підготовки «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень» та «Управління науковими проектами».

Аспіранти кафедри нової та новітньої історії беруть участь у роботі міжнародного проекту Модуль Моне «Історія об'єднаної Європи: ідеї, проекти та інтеграція».

Аспіранти кафедри історії України співпрацюють з Університетом імені Фрідріха-Александра, міст Ерлангена-Нюрнберга (ФРН) у рамках проекту Еразмус +.

Аспіранти кафедри джерелознавства, історіографії та археології беруть участь у наукових архівних об'їздах в Польщі у співпраці з Університетом Марії Кюрі-Склодовської. Також аспіранти беруть участь в заходах, які проводяться у рамках міжнародного проекту «City Face».

Аспіранти кафедри історії стародавнього світу та середніх віків приймають участь у міжкафедральних круглих столах, які присвячено античній та середньовічній культурі.

Керівництво італійського університету Università della Campania "Luigi Vanvitelli" висловило побажання, щоб у науковому та освітньому обміні між університетами брали участь не тільки викладачі та студенти, але й аспіранти кафедр нової та новітньої історії та історії стародавнього світу та середніх віків, що знайшло відображення у підписаній угоді у рамках програми Еразмус+.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Робочі програми навчальних дисциплін та навчально-методичні комплекси в цілому кожен викладач оновлює кожного нового навчального року. Усі зміни обговорюються та затверджуються на засіданнях відповідних кафедр та на науково-методичній комісії історичного факультету. Механізм оновлення програм відбувається згідно пп.

3.3.15-3.3.18 «Положення про організацію освітнього процесу» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Більшість змін, перш за все, викликана тим, що викладачі факультету обов'язково проходять стажування, у тому числі й за кордоном, що дозволяє їм постійно підвищувати рівень своєї кваліфікації та розумітися на нових тенденціях розвитку історичної науки. Не менш важливе значення для професійного вдосконалення мають міжнародні конференції, які проводяться на історичному факультеті, або за кордоном, в яких постійно беруть участь викладачі, які задіяні в освітній програмі. Великий вплив на зміни у освітніх компонентах має використання викладачами прав на академічну мобільність згідно з партнерськими угодами, які підписані історичним факультетом з зарубіжними університетами-партнерами: з Університетом Марії Кюрі-Склодовської (Польща), з Університетом імені Фрідріха-Александра, міст Ерлангена-Нюрнберга (ФРН), із Євроазіатським відділом Німецького археологічного інституту (ФРН), із Ягелонським університетом (Польща)

Обговорення змін до робочих програм відбувається відкрито. Як на засіданні кафедри факультету, так й на засіданні методичної комісії можуть бути присутніми та брати участь у обговоренні аспіранти, яких було закріплено за кафедрою.

Оновлення робочих програм залежить також й від побажань осіб, що навчаються, та інших стейкхолдерів, які звертаються до історичного факультету. Гарант освітньої програми та члени робочої розглядають запропоновані зміни та вносять доповнення у освітню програму та рекомендують викладачам оновити освітні компоненти.

Опитування серед аспірантів виявило, що більшість з них в цілому задоволена змістом освітніх компонентів, але розвиток науки вимагає щорічного корегування освітніх програм.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Діяльність ОП з інтернаціоналізації пов'язана з Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна права на академічну мобільність. Управління міжнародних відносин університету надає інформацію щодо існуючих конкурсів, процедур оформлення заявок і умов участі в міжнародних програмах. Безпосередньо на історичному факультеті аспіранти беруть участь у щорічному архівному об'їзді в Польщі, який відбувається завдяки колаборації з Університетом Марії Кюрі-Склодовської. Крім того, аспіранти беруть участь у міжнародних конференціях, які проводяться на факультеті сумісно з університетами Болгарії, Польщі та Німеччини. Завдяки програмі Еразмус + та угоді з університетом міст Ерлангена-Нюрнберга (ФРН) аспіранти брали участь у семінарах та воркшопах, які проводили викладачі з Німеччини. Головною проблемою, з якою стикаються здобувачі вищої освіти є лише часткове співпадіння навчальних програм з деякими університетами за кордоном. Цю проблему урегульовано в новій угоді за програмою Еразмус +, яку було підписано з італійським університетом Università della Campania "Luigi Vanvitelli".

Доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних для здобувачів освіти та НПП надає ЦНБ Університету. Усі користувачам дається можливість, скориставшись сервером університету, вільного входу до баз даних Scopus та Web of science.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Робочі програми навчальних дисциплін розробляються викладачами та містять структуру оцінки та критерії, за якими вона виставляється. Форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти є стандартизованими у Положенні про організацію освітнього процесу.

Форми підсумкового контролю: екзаменаційна або залікова робота.

Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач вищої освіти при підсумковому семестровому контролі, складає 100. Оцінка підсумкового контролю також виставляється за однією зі шкал, прийнятих в університеті:

а) чотирирівнева шкала оцінювання - оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»,
б) дворівнева шкала оцінювання - оцінки «зараховано», «не зараховано».

Кожен з видів роботи (завдань), виконаних здобувачем вищої освіти протягом семестру, оцінюється визначеною кількістю балів.
Прозорість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, забезпечується шляхом формування схеми нарахування балів в робочих програмах дисциплін, з якою може ознайомитись кожний здобувач вищої освіти.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Контроль рівня знань є невід'ємною складовою навчального процесу. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в межах навчальних дисциплін обрані такі форми контролю:

- поточний контроль;
- під час усних відповідей здобувачів;
- проміжний контроль;
- Під час захисту навчально-дослідних проектів в межах курсу;
- підсумковий контроль передбачає проведення екзамену (заліку) з усього курсу.

Обрані форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання, оскільки на етапі укладання робочих навчальних програм зміст контрольних робіт має відповідати результатам дисципліни, які тісно корелюють з результатами навчання.

Вибір форми контрольних заходів відбувається на етапі підготовки навчального плану: освітні компоненти, результати яких передбачають більш практичне наповнення, завершуються заліком, освітні компоненти більш теоретичного або теоретико-практичного наповнення - екзаменом.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна для кожної навчальної дисципліни розробляється робоча програма, яка містить форми контролю та критерії оцінювання, які доводяться до відома здобувачів на початку семестру.

На початку семестру науково-педагогічний працівник повинен ознайомити (оприлюднити на веб-сайті) здобувачів вищої освіти зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, ця інформація знаходиться на сайті та оновлюється у разі потреби.

Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачами вищої освіти проводиться в усній формі викладачем відповідної дисципліни. Отримана інформація використовується для вдосконалення робочої програми.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

На сьогоднішній день стандарт вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 032 «Історія та археологія» відсутній, однак на сайті Міністерства освіти і науки України оприлюднено проект зазначеного стандарту.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за ОП здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, яке є публічним та доступним на офіційному сайті університету за посиланнями: https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDTkt2eDNrX0U

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Задля забезпечення об'єктивності екзаменаторів у Положенні про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна передбачено проведення різних форм контролю.

Запобігання конфліктів регулюється на основі «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна». Для вирішення питань щодо врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та булінгом, в Університеті діє Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, яка є постійно діючим робочим органом.

Процедура подання апеляції регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Наприклад, у разі незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право подати в день оголошення оцінки або наступний робочий день завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідності, інших фахівців, протягом трьох днів розглядає апеляцію і в усній формі сповіщає здобувача вищої освіти про результати розгляду.

Випадків застосування відповідних процедур на освітній програмі не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Процедура повторного проходження контрольних заходів регламентується "Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна".

Наприклад, якщо здобувач вищої освіти без поважної причини не з'явився на семестровий екзамен, приймання екзамену проводиться після екзаменаційної сесії комісією, яка створюється наказом ректора (першого проректора) за поданням директора навчально-наукового інституту (декана факультету). Склад комісії включає не менше п'яти осіб, обов'язковим є включення керівника (заступник керівника), керівника (представника) профспілкової організації студентів інституту. Якщо результати здобувача вищої освіти за певним видом навчальної діяльності сумарно оцінені менше ніж 50 балами, він має право до закінчення екзаменаційної сесії повторно скласти семестровий екзамен (виконати підсумкову залікову роботу) та/або повторно виконати контрольну роботу та/або індивідуальні завдання.

Повторне складання семестрового екзамену, повторне виконання підсумкової залікової роботи, повторне виконання контрольної роботи, повторне виконання індивідуального завдання допускається не більше трьох разів. Перші два рази - науково-педагогічному працівнику, при третьому перескладанні - комісії, яка створюється наказом ректора (проректора) за поданням директора навчально-наукового інституту (декана факультету). Оцінка комісії є остаточною.

Випадків повторного проходження контрольних заходів на освітній програмі не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Здобувачі мають можливість на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

У разі незгоди з оцінкою здобувач вищої освіти має право подати в день оголошення оцінки або наступний робочий день завідувачу кафедри письмову апеляцію, вказавши конкретні причини незгоди з оцінкою. Завідувач кафедри разом з екзаменатором, залучаючи, за необхідності, інших фахівців, протягом трьох днів розглядає апеляцію і в усній формі сповіщає здобувача вищої освіти про результати розгляду.

Випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів на освітній програмі не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Університет разом з іншими дев'ятьма вищими навчальними закладами України рекомендовано Міністерством освіти і науки України до участі у чотирирічному Проєкті сприяння академічній доброчесності, ініційованому Американськими Радами з міжнародної освіти у партнерстві із Міністерством освіти і науки та за підтримки Посольства США.

Дотримання та популяризація академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу в університеті входить до сфери компетенції Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу. Його діяльність в цій галузі регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти ХНУ імені В.Н. Каразіна. Документи та методичні матеріали розміщені на відповідному ресурсі https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity_doc

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Одним із найважливіших технологічних рішень є використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності.

Університетом підписано договори про співпрацю з компаніями, які надають можливість для пошуку ознак плагіату у текстах робіт: ТОВ «Плагіат» (м. Львів) - надає доступ до онлайн системи Strikeplagiarism.com (Польща); ТОВ «Антиплагіат» (м. Київ) - надає доступ до онлайн системи Unicheck.com (США).

Перевірка на антиплагіат кваліфікаційних робіт відбувається згідно Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проєктів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів: <https://www.univer.kharkov.ua/images/perevirka-praci.pdf>.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи, серед яких формування етосу, який не сприймає академічну нечесність; створення умов, що унеможливають академічний плагіат. Впровадження принципів академічної доброчесності означає, що в процесі навчання та дослідницької роботи студенти, викладачі та науковці мають послугоуватись, передусім, принципами чесної праці та навчання.

З метою поширення практичних знань і навичок у впровадженні основних принципів академічної доброчесності в університеті проводяться семінари, майстер-класи, презентації, лекції тощо. Зокрема, у поточному навчальному році пройшов триденний тренінг-марафон для студентів та викладачів університету, а також презентовано книгу «Академічна чесність як основа сталого розвитку університету».

Також окремим кроком на шляху формування нової академічної культури, що базуватиметься на довірі, чесності та прозорості, стало оприлюднення текстів дисертацій керівництва і працівників університету.

Окрім цього, університет виступає партнером Проєкту сприяння академічній доброчесності (БАШР), що є невід'ємною складовою нової академічної культури в українських закладах вищої освіти та передумова для успішного розвитку суспільства.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За академічну доброчесність в університеті відповідає Навчальний центр менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу.

Реакція на порушення академічної доброчесності унормована в Положенні про організацію освітнього процесу https://drive.google.com/drive/folders/OBwRBoOD_A1O870xPTki2ePN_e_hoi.

При перевищенні затвердженого значення Коефіцієнтів Подібності, а також при наявності у великій кількості сигналу «Тривога!» вчений секретар ради (Системний Оператор) надає для ознайомлення електронну версію Повного Звіту Подібності завідувачу кафедри, здобувачу, науковому керівнику (науковому консультанту) та рецензентам, які були призначені для проведення експертизи дисертаційної роботи. Якщо рецензенти за результатами вивчення

Повного Звіту Подібності приймають рішення про наявність великого об'єму текстових запозичень у текстах дисертації або автореферату без належного посилання на першоджерела, то дисертаційна робота не розглядається на розширеному засіданні кафедри. При встановленні факту відсутності неправомірних текстових запозичень у тексті дисертаційної роботи та автореферату цей факт заноситься до протоколу розширеного засідання кафедри, на якому було розглянуто роботу, а також до витягу із засідання кафедри - рекомендації роботи до захисту. Випадків порушення академічної доброчесності на ОП виявлено не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Належний рівень професійної підготовки НПП забезпечується згідно до Закону України «Про освіту» (2017), Закону України «Про вищу освіту» (2014), Рекомендацій щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів, затверджених наказом МОН України (2015), Статуту університету (2018), Положення про порядок обрання та прийняття на роботу НПП ХНУ ім. В.Н. Каразіна (2019) та Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ХНУ ім. В.Н.Каразіна на підставі «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Системи управління якістю.Вимоги», ДСТУ ISO 9001:2009). Посади НПП можуть обіймати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання. Заміщення вакантних посад НПП проводяться за конкурсом. На посади НПП обирають осіб, які мають наукові публікації, монографії, підручники, навчально-методичні посібники, стаж викладацької та наукової роботи у ЗВО (не менше 10 р. для професора та 5 р. для доцента), читають курси на високому науково-теоретичному рівні. НПП зобов'язані проходити підвищення кваліфікації не рідше одного разу на 5 років. Оцінка результативності роботи НПП є частиною системи забезпечення якості університетської освіти. Індивідуальний рейтинг визначається серед НПП факультету і є основою для їх стимулювання. Інформація про рейтингові списки НПП оприлюднюється на веб-сайті факультету.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Безпосередню взаємодію з роботодавцями здобувачів передбачено навчальним планом спеціальності. Формування навчального плану відбувається за участі представників роботодавців (представники вищих навчальних закладів, музейних та архівних установ тощо). За період 2017-20 рр. історичним факультетом в рамках загальноуніверситетських та власно факультетських заходів було проведено близько 11 зустрічей з роботодавцями та забезпечено їх участь в реалізації освітнього процесу. Так, у зазначений період, здобувачі прослухали лекції запрошених професорів з країни ЄС та з США (детальніше у п.б.3.). Активне залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу відбувається через участь здобувачів у Ярмарку вакансій та Тижня кар'єри, що проводяться щорічно (зустріч з представниками компаній NIX Solutions, Volans Marine Agency, Nowy Styl Group Ukraine, Codica та ін.). Проведення Старту кар'єри на факультеті з представниками роботодавців з профільних секторів дозволяє у подальшому працевлаштувати кращих здобувачів освіти, реалізації спільних проєктів та ін. Історичним факультетом укладено низку договорів про співпрацю (із загальноосвітніми навчальними закладами, Державним архівом Харківської області, ЦДНТА України, Харківською обласною станцією юних туристів тощо).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На факультеті протягом останніх 3 років здійснено ряд заходів із залученням до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Взаємодія відбувається завдяки програмі міжнародного академічного обміну Erasmus+, через участь НПП у наукових та науково-методичних семінарах, конференціях, колоквиумах, літніх школах. Експерти галузей та представники роботодавців, які активно задіяні у сфері освіти та науки, запрошуюються в рамках серій лекцій (цикл лекцій наукового співробітника Університету ім. Фрідріха-Александра міст Ерлангена-Нюрнберга (ФРН) Георгіоса Тзіафети - 2020 р.; зустріч з кураторкою Другої національної бієнале молодого мистецтва А. Євсєвою - 2019 р.; цикл лекцій Директора інституту етнології та фольклористики Болгарської академії наук Петка Христова - 2018 р.; презентація проєктів Інституту релігії і суспільства УКУ - 2018 р.). Протягом 2018-20 рр. у рамках заходів «Старт кар'єри» на факультеті проведено 10 зустрічей-лекцій з представниками бізнес-спільноти, туристичного та громадського сектору (видавництва «Гуманітарний центр», Обласного методичного центру туризму, компанії «Inhauser», ЦДНТА України, Центру іноземних мов «LanguageClub»). Здобувачі освіти беруть участь у наукових семінарах та конференціях, відвідують цикли лекцій спеціалістів у галузі, здійснюють практичну діяльність на базі музейних та архівних установ України, Польщі, Болгарії, розширюючи свої наукові контактами з професіоналами галузі.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Діюча в ЗВО система підходів та комплекси заходів для професійного розвитку НПП представлена наступним:
1. Проходження курсів з підвищення кваліфікації в Інституті післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання
2. Захист дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, доктора наук (діє спеціалізована Вчена рада Д.64.051.10)
3. Внутрішня та міжнародна академічна мобільність НПП (Співпраця факультету з Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg в рамках програми Erasmus+)
4. Підвищення рівня володіння іноземними мовами (наявний Міжнародний центр мовної сертифікації та Лінгвістичний центр)
5. Підвищення якості освіти та науки за

рахунок провадження принципів академічної доброчесності та покращення академічної мотивації НПП (співробітництво з компанією Plagiat.pl.) 6. Доступ до міжнародних наукометричних баз, повнотекстових книг, журналів через ресурси ЦНБ (Cambridge University Press, Royal Society Publishing, віртуальні БД бібліотеки Міжнародної інформаційної служби Держдеп. США LibraryUSA) 7. Наявність фахових періодичних видань (Давнина, Вісник: серія історія).

ЗВО забезпечує встановлення надбавок до посадового окладу залежно від особистого внеску НПП в доручену справу, виплату премій та грошових нагород згідно з діючим Колективним договором між адміністрацією та співробітниками. За особливі трудові заслуги НПП можуть бути представлені до відзначення державними нагородами, преміями, присвоєння почесних звань.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності НПП через систему матеріального заохочення за досягнення у освітньо-науковій сфері. Основні засади системи заохочення висвітлено в Статуті університету (нова редакція) від 13.06.2018 р., Колективному договорі між адміністрацією та трудовим колективом університету на 2020-2024 рр. (Додаток 3. Положення про встановлення надбавок та премій. Додаток 4. Положення про преміювання. Додаток 5. Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків) та у Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 рр. у рамках Проекту 5.7. «Справедливе заохочення» та Проекту 1.3. «Створення системи ефективного стимулювання викладачів та науковців до наукових розробок світового рівня, інноваційної діяльності, розвитку прикладних досліджень».

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові ресурси забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання, оскільки їх планування здійснюється перспективно, передбачається планом роботи ЗВО та уточнюється у кінці кожного фінансового року. Щороку історичний факультет подає пропозиції до плану закупівель університету з урахуванням потреб ОП.

Для інформаційного та навчально-методичного забезпечення ОП:

- передбачено доступ до ресурсів ЦНБ, яка включає електронний каталог з електронним замовленням; повнотекстові бази даних журналів іноземних та вітчизняних видавництв: SCOPUS, Web of Science, EBSCO, Royal Society of Chemistry, Oxford University Press, Cambridge University Press, SpringerNature (journals*) CUL Online;
- діє офіційний веб-сайт закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність, навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін, в тому числі в системі дистанційного навчання.

Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОП здійснюється на основі: медіа-залів, навчальних аудиторій, комп'ютерних класів, оснащених ПК, ноутбуками з наявними каналами доступу до Інтернету, проекторами, екранами для проєкторів, колонками настінними, підсилювачем звуку і камерою дровою. В усіх приміщеннях, де здійснюється навчальний процес, є доступ до Wi-Fi мережі Інтернет. Навчальні аудиторії історичного факультету обладнані стаціонарними мультимедійними екранами та проєкторами. Приміщення окремих кафедр, де проводяться спеціальні курси в межах ОП, обладнані плазмовими мультимедійними панелями.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП завдяки сприятливій та доброзичливій атмосфері, збалансованості матеріальних ресурсів та сприйняттю здобувачів освіти як рівноправних партнерів у вибудові їх освітньої траєкторії. Регулярними є збори аспірантської спільноти на яких її члени обговорюють навчальний процес за ОП, формують відповідні запити до представників робочої групи з розробки ОП. Наприклад, здобувачі під час засідання, на якому порушили проблему щодо не розуміння ними принципів роботи системи антиплагиату StrikePlagiarism, що діє в університеті. Відповідно до звернення здобувачів, завідувач Навчальної лабораторії історичної інформатики факультету провів методичний семінар, на якому вони змогли ознайомитися з загальними принципами та особливостями системи StrikePlagiarism, що здійснює перевірку кваліфікаційних робіт в університеті.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я) суворим дотриманням норм техніки безпеки, постійним реальним інструктуванням для здобувачів вищої освіти, проведенням розмаїтих заходів, які стосуються надання першої домедичної допомоги та здорового способу життя (День донора, Олімпійський урок тощо).

Перед початком навчального семестру проводиться перевірка техніки та приміщень.

Питання безпечності життя і здоров'я відображено у Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 року: Проект 4.5. «Комфортні умови навчання, дозвілля та мешкання» та Проект 4.1. «Університетська медична клініка».

З метою підтримки психічного здоров'я здобувачів вищої освіти в університеті функціонує Навчально-наукова психологічна служба та Навчальний центр соціально-виховної та позаосвітньої діяльності, співробітники якого надають безкоштовну кваліфіковану допомогу здобувачам освіти з різноманітних питань.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки

здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Історичний факультет має офіційні сторінки у соціальних мережах Facebook та Instagram, має кілька чатів та каналів у менеджері Telegram. Через ці канали, офіційний сайт та відповідний стенд здійснюється інформаційна, організаційна підтримка здобувачів. Така комунікація є ефективною, оскільки дає можливість швидкого реагування на будь-які ситуації.

Освітню підтримку ОП надає Управління якості освіти, що оптимізує систему управління, для забезпечення та контролю якості освітнього процесу, а також гарант ОП. Інформаційна підтримка реалізується через офіційний сайт університету, також в університеті працює Університетська медіастудія та студентське інтернет-радіо «ЗІР». Крім того, на базі факультету існує Навчальна лабораторія історичної інформатики, яка щоденно, протягом робочого часу здійснює консультування в галузі інформатизації та діджиталізації гуманітарного знання.

Університетські структури, які у своїй діяльності орієнтовані на популяризацію та поглиблення знання про окремі історичні періоди та регіони, здійснюють консультативну допомогу у налагодженні міжнародних зв'язків, добірки літератури тощо. Наприклад, Центр болгаристики та балканських досліджень імені М. Дринова щоквартальні наукові семінари, презентації видань, присвячених європейським студіям, здійснюється консультування щодо можливостей академічної мобільності та надається допомога в оформленні документів; залучення здобувачів вищої освіти до написання грантових заявок. Центр краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька консультує здобувачів з питань використання культурної спадщини регіону у виставковій та екскурсійній діяльності.

На факультеті відбуваються зустрічі з представниками профільних архівів, бібліотек, середніх та вищих навчальних закладів. На таких зустрічах здобувачі мають змогу збагатитися практичним досвідом працівників з різних сфер гуманітарного знання. Це сприяє професійній соціалізації здобувачів.

В університеті діє юридична служба, яка надає безкоштовну юридичну кваліфіковану допомогу здобувачам освіти з різноманітних питань; Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів і докторантів, що займається роботою з питань соціально-економічного захисту, побуту, дозвілля, спорту та відпочинку.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами таким чином, щоб вони мали можливість повноцінно соціалізуватися та результативно навчатися.

В університеті наявна інфраструктура для людей з особливими потребами, а саме: наявність ліфтів, спеціально обладнані вбиральні; можливість оформлення індивідуального плану навчання, Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання надає можливість навчатися онлайн на платформі "Moodle". В університеті функціонує Навчальний центр з соціально-виховної та позаосвітньої діяльності, що надає підтримку студентам, включаючи осіб з особливими потребами, (соціальна, консультативна юридична допомога, психологічна підтримка, страхування).

Станом на 01.01.2020 на ОП немає осіб з особливими освітніми потребами, але у разі необхідності ОП має достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті реалізується відповідно до Методичних рекомендацій підготовлених на основі Закону України «Про запобігання корупції», затвердженими рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 29.09.2017 № 839; Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року № 2229 щодо формування у дітей та молоді нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, усвідомлення домашнього насильства як порушення прав людини; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна», що визначає організаційно-правові засади запобігання та протидії дискримінації з метою забезпечення рівних можливостей щодо реалізації прав і свобод людини та громадянина. Дотримання демократизму, гуманізму та толерантного відношення закріплено у Кодексі цінностей Каразінського університету.

В університеті реалізується антикорупційна програма, яка скеровані на:

- запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції);
- виявлення корупційних правопорушень, розкриття та розслідування корупційних правопорушень;
- мінімізацію та усунення наслідків корупційних правопорушень.

Під час реалізації ОП випадків подібних конфліктних ситуацій у не було зафіксовано.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП наявний та регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (посилання: https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U)

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

ОП, навчальні плани і робочі навчальні плани розробляються робочою групою ОП. Персональний склад групи визначається деканом факультету. Робоча група працює під безпосереднім керівництвом гаранта освітньо-наукової програми, а координацію їх діяльності та контроль за виконанням вимог до навчальних планів здійснює

заступник декана. Перед розглядом вченою радою факультету проекти ОП і навчальних планів в обов'язковому порядку обговорюються на засіданнях науково-методичної комісії факультету з залученням здобувачів освіти. ОП для певної спеціальності затверджується рішенням вченої ради університету. Перед винесенням на затвердження вченої ради університету проекти ОП і навчальних планів (відповідно до Регламенту вченої ради) розглядаються комісією вченої ради університету з навчально-виховної і методичної діяльності. Так, 2018 році було проведено обговорення зі здобувачами вищої освіти за освітньо-науковою програмою особливостей вступу та навчання, та за рекомендацією аспірантів частково змінено завдання для вступних випробувань за фахом. В 2019 році, спираючись на побажання осіб, що навчаються, робоча група включила до навчального плану асистентську практику. ОП складається з освітньої та наукової компоненти, їх гнучкість та адаптивність до актуальних вимог досягається за рахунок індивідуального планування наукових активностей та активностей, пов'язаних з неформальною та інформальною освітою. Обговорення прогресу засвоєння компетентностей та потреб внесення змін до ОП відбувається раз на рік у рамках процедури звітування.

ЗВО у процесі впровадження вищезазначених процедур стикається з наступними викликами: масова вища освіта, криза гуманітаристики. З метою подолання цих викликів заплановано орієнтуватися на кращі світові практики, інтегруватися у глобальне освітнє середовище, максимально взаємодіяти з агентами змін та суб'єктами впровадження реформ у регіоні.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості шляхом проведення опитувань щодо змісту конкретних дисциплін та зустрічей зі здобувачами різних курсів. ОП затверджується на Вченій раді факультету, до якої входять представник від аспірантів. Кожного року відбуваються збори аспірантів, які висловлюють побажання щодо покращення освітнього процесу; Такі побажання було враховано робочою групою у 2018 та 2019 році, про що повідомлено вище. До робочої групи в 2019 році було включено аспірантку другого року навчання.

Спільно з науковими керівниками здобувачі розробляють індивідуальний план реалізації ОП, який щорічно обговорюється та затверджується на засіданнях кафедри, а раз на пів року здійснюється поточний контроль їх виконання.

Найбільш гострими для здобувачів вищої освіти в контексті ОП є питання академічної мобільності. ЗВО за отриманими результатами зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти реагує на виявлені доповнення та намагається їх задовольнити за можливістю.

У ЗВО організована процедура опитувань здобувачів вищої освіти, за результатами яких підготовлено аналітичні звіти, які використовуються при вдосконаленні ОП. Опитування проводяться анонімно з використанням гугл-форми Центром соціально-гуманітарних досліджень, до складу якого входять провідні психологи та соціологи Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна. Опитування аспірантів запроваджено й на історичному факультеті, останнє було проведено за допомогою гугл-форми.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Здобувачі вищої освіти беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. ОП затверджується на Вченій раді факультету, до якої входять представник від студентів (студентський декан, представник профспілки студентів, аспірантів і докторантів та делегати, обрані на зборах студентського самоврядування). Найбільш гострими для здобувачів вищої освіти в контексті ОП є питання академічної мобільності. ЗВО за отриманими результатами зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти реагує на виявлені доповнення та намагається їх задовольнити за можливістю.

У ЗВО організована процедура опитувань здобувачів вищої освіти, за результатами яких підготовлено аналітичні звіти, які використовуються при вдосконаленні ОП. Опитування проводяться анонімно з використанням гугл-форми Центром соціально-гуманітарних досліджень, до складу якого входять провідні психологи та соціологи Харківському національному університету імені В.Н. Каразіна. Результати опрацьовуються співробітниками вищезгаданого центру та розглядаються на засіданнях Вченої ради факультету.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Представники роботодавців безпосередньо беруть участь у засіданнях робочої групи з підготовки ОП. Кожного року вони вносять пропозиції щодо змін ОП. Так, наприклад, у 2019 році у засіданні робочої групи з підготовки ОП 032 «історія та археологія» (протокол № 1 від 24 січня 2019 року) брали участь директор гуманітарного інституту Харківської академії залізничного транспорту к.і.н., доц. Колеснік К.Е., та с.н.с. Харківського історичного музею к.і.н. Аксьонов В.С. К.Е. Колеснік підтримав пропозицію щодо посилення асистентської практики.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Випуску докторів філософії за даною ОП ще не було.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Згідно Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ХНУ імені В.Н. Каразіна, що розроблене на підставі Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) та ґрунтується на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Системи управління якістю. Вимоги», ДСТУ ISO 9001:2009, вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015, процедура внутрішнього забезпечення якості здійснюється щорічно на основі Процедури проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю та здійснення коригувальних і запобіжних дій у ХНУ імені В.Н. Каразіна (2017 р.). У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості шляхом проведення внутрішнього аудиту до

реалізації ОП було здійснено зауваження та розроблено коригувальні дії щодо неякісно розробленої навчально-методична документації або її відсутності (п.8.1.Оперативне планування та контроль Настанови з якості ХНУ ім. В. Н. Каразіна, недостатнього контролю над виконанням процесів, недостатність забезпеченням ресурсами (п. 8.4. Контроль надання ззовні процесів, продукції та послуг Настанови), а саме - несвоєчасно підписані робочі програми навчальних дисциплін у зв'язку зі строками проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП у поточному навчальному році; відсутність поточного контролю за виконанням запланованих заходів. Після встановлення причин і можливості усунення невідповідності без залучення додаткових витрат, усунення було зроблено на місці за вказівкою керівника структурного підрозділу. Після одержання звіту за результатами перевірки та усунення невідповідностей Управління якості освіти здійснило аналіз результативності й ефективності проведених заходів, а результативність корегувальних дій була оцінена позитивно. Інформація про здійснені запобіжні та корегувальні дії за результатами перевірки були наведені керівником підрозділу (його заступником) на засіданні Науково-методичної комісії та Вченої раді факультету (19 квітня 2019 року, протокол № 4). Аналіз результатів вжитих заходів у структурному підрозділі був проведений ректором на засіданні Науково-методичної ради та Вченої ради університету. За результатами здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості факультетом проведено аналіз зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на освітню та наукову діяльність. Зазначені фактори та чинники постійно відстежуються та аналізуються факультетом та університетом з метою подальшого планування діяльності з урахуванням ризиків, зазначених у Настанові (4.1. Розуміння організації зовнішніх і внутрішніх факторів та її середовища). З метою уникнення недоліків при реалізації ОП НПП факультету входять до складу робочої групи сертифікованих внутрішніх аудиторів з вдосконалення СУЯ освітньої та наукової діяльності ХНУ імені В.Н. Каразіна відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОП проводиться вперше, тому зауваження чи пропозиції з останньої акредитації відсутні.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

В університеті наявна процесна модель управління якістю освітньої і наукової діяльності, активно впроваджується настанова з якості та визначені стратегічні цілі у сфері якості на 2017-2020 роки (<https://www.wiiver.kharkov.ua/ua/general/docs/quality>). Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур забезпечення якості ОП шляхом рецензування наукових робіт здобувачів освіти, обговорення результатів проблемних досліджень на конференціях, круглих столах, інших комунікаційно-інформаційних заходах. Системно проводиться робота щодо ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями у цьому напрямі.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

За здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідає Управління якості освіти, до складу якого входить низка структурних підрозділів, які взаємодіють через сформовану ЗВО платформу: Навчальний центр організації освітньої діяльності; Навчальний центр менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу; Навчальний центр методичної роботи; Навчальний центр практичної, підготовки і працевлаштування; Навчальний центр соціально-виховної та позаосвітньої діяльності; Навчальний центр комп'ютерних технологій; Навчальний центр технічного забезпечення та виставкової діяльності. Їх основними повноваженнями є: координація роботи внутрішньої системи забезпечення якості освіти, планування, організація та науково-методичне супроводження освітнього процесу, позанавчальної діяльності, оцінювання й атестації здобувачів вищої освіти, формування культури якості. Такий розподіл повноважень та відповідальності обґрунтований оптимальною реалізацією ОП завдяки взаємодії структурних підрозділів у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

В університеті наявні чіткі та зрозумілі документи, якими регулюються права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Їх доступність та прозорість забезпечується розміщенням у вільному доступі на сайті університету. Серед таких документів доцільно відмітити:

- Статут Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/statute/uk-statut2018.pdf>).
- Положення про історичний факультет (https://www.univer.kharkov.ua/docs/hist_polozhennya-2019.pdf).
- Правила внутрішнього розпорядку ХНУ імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravyla-rozporoyadky-2018.pdf>).
- Контракт здобувача вищої освіти (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/price/ugoda-kontrakt2019.pdf>).
- Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U)
- Пам'ятка для студентів (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pamyatka2019.pdf>)

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

(стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

- Посилання на сайті ЗВО: <http://start.karazin.ua/fakultety/history>
- Посилання на сайті структурного підрозділу ЗВО: <http://history.karazin.ua/navchannya/phd-studies.html>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

- Посилання на сайті ЗВО: <http://start.karazin.ua/fakultety/history>
- Посилання на сайті структурного підрозділу ЗВО: <http://history.karazin.ua/navchannya/phd-studies.html>

10. Навчання через дослідження**Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)**

Сфера наукових інтересів здобувачів історичного факультету хронологічно охоплює період з античних часів до новітньої історії. Територіальні межі їх студій охоплюють території від Близького Сходу до Європи. Загальні курси в межах ОП «Сучасна історіографія: актуальні проблеми, нові методологічні підходи та міждисциплінарні студії» та «Філософські засади та методологія наукових досліджень» сприяють опануванню фахової методології дослідження, залучення методів інших гуманітарних дисциплін, новітніх історіографічних підходів. Знання правил, за якими функціонує наукове співтовариство є базовим для професійних істориків. Проходження курсів «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень» та «Управління науковими проектами» дозволяє здобувачам вдосконалити свої вміння формулювати наукову гіпотезу та визначати дослідницькі завдання при написанні статей та доповідей, правильно планувати свою наукову роботу, ефективно розподіляти час, стежити за реакцією наукової спільноти на власні публікації, критично оцінювати її, використовувати наявні можливості для вирішення конкретних науково-організаційних проблем. Обов'язкова навчальна дисципліна «Іноземна мова для аспірантів» створює можливість для аспірантів презентувати свій доробок міжнародному науковому співтовариству.

Цикл вибіркових дисциплін забезпечує контекстуалізацію досліджуваної здобувачем проблеми завдяки поглибленню знань з теми дисертаційного дослідження.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

ОП включає декілька складових, які забезпечують повноцінну підготовку здобувачів до дослідницької діяльності за спеціальністю шляхом набуття ключових компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій: оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, забезпечується за рахунок вивчення навчальної дисципліни «Філософські засади та методологія наукових досліджень»; набуття універсальних навичок дослідника (презентації результатів наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами) - навчальних дисциплін «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень», «Управління проектами і програмами». Вибір кількості кредитів для кожної складової обґрунтований п. 27 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ВНЗ (наукових установах)» від 23.03.2016 №261.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Упродовж першого та другого року навчання такі дисципліни з блоку універсальних навичок ОП як «Філософські засади та методологія наукових досліджень», «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень», «Управління науковими проектами».

Навчальні курси забезпечують повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності. Вибір кількості кредитів для кожної з них обґрунтований п. 27 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ВНЗ (наукових установах)» від 23.03.2016 №261. Починаючи, з II року навчання аспіранти на практиці удосконалюють свої викладацькі навички під час асистентської практики. Під час її проходження здобувачі набувають необхідні фахові компетенції: розуміння та здатність застосовувати на практиці принципи спільного дослідження в історії, соціальних та гуманітарних науках; здатність застосовувати знання сучасних методів викладання історії та суміжних дисциплін та форм організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. Асистентська практика (5 кредитів) спрямована на вивчення педагогічних і організаційно-методичних засад навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах, передбачає безпосереднє виконання посадових обов'язків викладача та куратора у вищому навчальному закладі.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Встановлення відповідності тем наукових досліджень аспірантів напрямом досліджень їх наукових керівників відбувається на етапі вступу при поданні та оцінюванні дослідницьких пропозицій. Підтвердженням цього слугують показники рівня активності викладачів, зокрема, наявність у наукового керівника наукових публікацій за тематикою дисертації аспіранта.

Так, проф., д.і.н. Станчев М. Г. керує здобувачами, що досліджують проблеми міжнародної співпраці у новій та новітній європейській історії, зокрема, проблеми інтеграції Болгарії до ЄС. Він є автором численних монографій з такої тематики. Проф., д.і.н. Посохова Л. Ю. керує здобувачами, що досліджують проблеми історії України, розвиток української культури, міського середовища. Вона має монографії, міжнародні публікації, індексовані у

Scopus з цієї тематики. Проф., д. і. н. Посохов С. І. є знаним спеціалістом у галузі історіографії, інтелектуальної історії. Здобувачі, якими він керує займаються такою тематикою. Проф., к. і. н. Куделко С. М. є спеціалістом з регіональної історії, історії Слобожанщини. Здобувачі, якими він керує займаються такою тематикою. Д. і. н. Миколенко Д. В. керує аспірантами з тематики історії міжнародних відносин, бо є знаним спеціалістом у цій галузі, має монографії та статті. Доц. Іващенко В. Ю. фахово займається історією образів, інтелектуальною історією, що відбулося у тематиці здобувачів, що пишуть у неї. Доц. Тумаков А. І. вивчає історію Сходу, читає відповідні навчальні курси. Здобувачі під його керівництвом розробляють подібну тематику.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

На забезпечення можливостей для проведення наукових досліджень та комерціалізацію їх результатів спрямовано декілька проектів Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки.

Матеріально такі можливості забезпечуються шляхом надання вільного доступу до фондів навчальної та наукової літератури Центральної наукової бібліотеки ХНУ імені В. Н. Каразіна, який налічує близько 3,5 млн. примірників та має доступ до наукометричних баз даних. Крім того, університет фінансує відрядження аспірантів для участі у наукових заходах у межах України, відповідно до договорів про співпрацю. Організаційно такі можливості забезпечуються шляхом організації зустрічей з провідними науковцями, участі у різноманітних наукових заходах та грантових конкурсах.

Щорічно на факультеті відбувається дві міжнародні конференції молодих вчених: «Краєзнавча конференція», до організації якої долучаються наші партнери, Центр краєзнавства імені П. Т. Тронька; «Каразинські читання. Історичні науки».

На факультеті видається фахове видання для молодих вчених «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії», «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія»» до яких здобувачі можуть подавати статті для публікації.

Ключовою проблемою щодо проведення і апробації наукових досліджень є обмеженість фінансування, її вирішення передбачає пошук альтернативних джерел залучення коштів.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Можливості для долучення аспірантів до міжнародної спільноти за спеціальністю забезпечуються завдяки залученню аспірантів до міжнародного проекту «CityFace: Практики саморепрезентації багатонаціональних міст в індустріальну і постіндустріальну добу». Проект реалізується завдяки фінансовій підтримці Програми імені Ковальських та Програми вивчення сучасної України Канадського інституту українських студій Альбертського університету (Едмонтон, Канада). <https://cityface.org.ua/>

На підставі договору про співробітництво між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та Університетом Марії Кюрі-Склодовської (м. Люблін, Польща) і Робочою програмою співробітництва між історичним факультетом ХНУ імені В. Н. Каразіна та Інститутом Історії УМКС з 2013 року група студентів та аспірантів історичного факультету під керівництвом професора Л. Ю. Посохової бере участь у програмі «Об'їзд архівів Польщі». Під час візитів до наукових і архівних установ відбувається знайомство з методикою та правилами зберігання, використання та накопичення архівних документів і бібліотечних фондів, інноваційними технологіями. Учасники практики відвідують фондосховища, знайомляться з унікальними архівними документами, в тому числі з історії України. Особлива увага зосереджена на питаннях збереження архівних документів, їх реставрації, комп'ютерного програмного забезпечення архівних установ та роботи зі створення електронних архівів.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники беруть участь у таких дослідницьких проектах:

- «CityFace: Практики саморепрезентації багатонаціональних міст в індустріальну і постіндустріальну добу». Проект реалізується завдяки фінансовій підтримці Програми імені Ковальських та Програми вивчення сучасної України Канадського інституту українських студій Альбертського університету (Едмонтон, Канада).
- Проект Жана Моне № 574727-EPP-1-2016-1-UA-EPPJMO-MODULE, 2016-2019 рр.
- Проект Жана Моне 611665-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE, 2019-2022 рр.

- Erasmus+ Programme KA107 з Університетом імені Фрідріха-Александра, міст Ерлангена-Нюрнберга, Німеччина

Результати цих реалізацій цих проектів публікуються на сайті історичного факультету, відповідних кафедр, співробітники яких залучені до проектів, або на окремому сайті проекту.

Аспіранти можуть долучитись до цих проектів безпосередньо взяти у них участь, отримати консультації від провідних європейських дослідників, розширити коло професійного спілкування.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

В університеті діють наступні документи щодо додержання правил та норм академічної доброчесності: Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти (наказ ректора №0501-1/173 від 14.05.2015); Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів (наказ ректора №0204-1/263 від 18.05.2018).

Університет є одним з пілотних ЗВО в Україні щодо впровадження академічної доброчесності та виступає партнером Проекту сприяння академічній доброчесності (SAIUP).

Перевірка на наявність запозичень за допомогою антиплагіатних систем Strikeplagiarism.com та Unicheck.com, які рекомендовані МОН України, здійснюється для всіх завершених в університеті дисертацій за місцем їх виконання незалежно від планованого місця захисту.

Рекомендовані показники оригінальності дисертаційних робіт становлять (позитивний висновок про відсутність запозичень): за величиною Коефіцієнта Подібності № 1 - не більше 20%; за величиною Коефіцієнта Подібності № 2 - не більше 5%. За такими критеріями здійснюється перевірка статей, поданих до публікації у фахових виданнях, що діють на факультеті.

Для робіт, виконаних у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, перевірка текстів дисертацій

на наявність запозичень проводиться перед їх заслуховуванням на розширеному засіданні кафедри, де виконувалась дисертація, або до якої здобувач був прикріплений.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Серед наукових керівників аспірантів немає осіб, які вчинили порушення академічної доброчесності; вони не є особами, щодо яких рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти встановлено факт порушення академічної доброчесності.

З метою поширення практичних знань і навичок у впровадженні принципів академічної доброчесності в університеті проводяться семінари, майстер-класи, презентації, лекції. У поточному році пройшов триденний тренінг-марафон для здобувачів освіти та викладачів університету, а також презентовано книгу «Академічна чесність як основа сталого розвитку університету». Окремим кроком на шляху формування нової академічної культури стало оприлюднення текстів дисертацій керівництва і працівників університету. Основні види відповідальності за порушення академічної доброчесності науково-педагогічними та науковими працівниками містяться у ч.5 ст. 42 Закону України «Про освіту». Додатково до визначених законом видів академічної відповідальності ЗВО можуть застосовувати: усне зауваження від уповноваженого представника адміністрації; попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності; позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених ЗВО; позбавлення права голосу у колегіальних органах управління ЗВО або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін; позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування наукових досліджень, стипендій, грантів тощо; звільнення.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін ОП можна віднести існування на історичному факультеті наукових шкіл, деякі з яких нараховують більше ніж столітню історію розвитку. Більшість наукових шкіл факультету мають вітчизняне та світове визнання, що дозволяє проводити дослідження у рамках сучасного розвитку світової історичної науки. Більшість наукових керівників є докторами історичних наук та професорами. Все це дозволяє керувати роботою аспірантів на високому науковому та методичному рівні у відповідності до світових стандартів. Факультет та університет надає можливість аспірантам оприлюднювати результати своїх досліджень у декількох власних періодичних виданнях, які є визнаними у країні та світі, одне з видань підтвердило статус фахового (Вісник ХНУ. Серія «Історія»), інший - міжнародного (Дриновський збірник). Презентувати власний науковий доробок особи що навчаються можуть на міжнародних конференціях, семінарах та круглих столах, які проводяться на факультеті.

На історичному факультеті створено умови для проведення повноцінної асистентської практики аспірантів. Вони мають змогу провести заняття зі студентами різних курсів. На заняттях аспіранти під керівництвом досвідчених викладачів застосовують різні методи та форми роботи з аудиторією, що дозволяє їм набути важливих навичок для подальшої професійної реалізації.

Міжнародні зв'язки факультету дозволяють аспірантам брати участь у міжнародних конференціях та круглих столах, які проводяться факультетом та університетом у співпраці з університетами країн ЄС. Угоди про співпрацю з іноземними навчальними та науковими установами, договори, що підписано за програмою Еразмус+, дозволяють аспірантам брати участь у наукових заходах, які проводяться на базі іноземних університетів та наукових установ. Співпраця з закладами вищої освіти Харкова та області, з музеями архівами та іншими науковими установами дозволяє підвищити конкурентоздатність аспірантів на ринку праці.

Слабкими сторонами ОП залишаються, на жаль:

- недостатнє використання аспірантами права на академічну мобільність з іноземними університетами та науковими установами, що викликано як тим, що не всі угоди, які вже було підписано університетом, почали виконуватися, так й тим, що грошево забезпечення наукової діяльності аспірантів недостатнє;
- невелика кількість публікацій аспірантів в виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз, що є загальною проблемою вітчизняної гуманітарної науки;
- відсутність випускників програми, які б мали змогу надати рекомендації щодо покращення ОП вже після закінчення навчання та захисту дисертації;
- відсутність досвіду щодо проведення захисту дисертацій за новими правилами;
- відсутність повного заповнення ліцензійного обсягу ОП, що викликано не тільки невеликою кількістю бажаючих, але й невисоким рівнем знання абітурієнтами іноземних мов;
- неможливість залучення до викладання та консультування великої кількості іноземних фахівців, що обумовлено, перш за все, організаційними та фінансовими проблемами.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОП упродовж найближчих трьох років наступні:

- посилення міжнародної складової освітньої програми, а саме: залучення до викладання фахівців з провідних навчальних закладів країн ЄС. Розширення можливостей для академічної мобільності аспірантів. ЗВО та факультет планують розширити кількість угод про співпрацю з провідними закордонними навчальними та науковими установами: подано спільну заявку з італійським університетом Università della Campania "Luigi Vanvitelli" на участь у конкурсі програм, які фінансуються Європейським Союзом, Еразмус+. Перемовини про участь у програмі Еразмус+ проводяться з Познанським університетом. Планується підписання угоди з Інститутом археології Німеччини в Берліні. Посилення міжнародної співпраці відбувається у рамках Стратегії розвитку університету, а саме п. 3.1. «Міжнародне партнерство» (інтенсифікація міжнародного співробітництва на двосторонніх та багатосторонніх договірних засадах) та п. 3.5. «Міжнародна академічна мобільність»
- посилення мовної підготовки аспірантів за рахунок долучення до процесу викладання учасників програми обміну Фулбрайта з США (на історичному факультеті вже є досвід такої співпраці). Важливість мовної підготовки, перш за все, вільного володіння англійською мовою відображено у п. 2.10. «Англійська мова в освітньому процесі» Стратегії розвитку університету;

- поширення можливостей для публікацій аспірантами результатів своїх наукових досліджень. Для цього факультет у тісній співпраці з університетським видавництвом та центром брендингу підготував документи та виконав усі умови для подовження фахового статусу для видання історичного факультету «Вісник історичного факультету. Історія». Планується через рік надати документи в Міністерства освіти та науки для присудження такого статусу виданню університету щорічнику «Давнина». Крім того, щорічник «Давнина» планується до включення до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science. Це відбувається згідно стратегії розвитку університету п. 3.4. «Університетські видання у міжнародних наукометричних базах даних»

- проведення моніторингу серед випускників програми, які повинні захистити дисертаційні дослідження у 2020-2022 роках, задля отримання інформації про працевлаштування та про необхідність змін до ОП, які можуть запропонувати випускники. Ця програма запланована в Стратегії розвитку університету пп. 2.2 «Випускник Каразінського» (розробка моделі загальних вимог до університетського випускника з органічним поєднанням професійних, соціальних, підприємницьких, мовних та комп'ютерних компетентностей); 2.7 «Професійна кар'єра випускників»; 2.13 ; «Студентський моніторинг якості навчання» (запровадження системи ефективного контролю якості освітнього процесу за участі студентського самоврядування); 5.8 «Університетська громадська думка» (організація постійного вивчення та врахування в управлінні думки науково-педагогічних працівників і студентів із залученням сучасних електронних технологій).

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Бакіров Віль Савбанович

Дата: 15.04.2020 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософські засади та методологія наукових досліджень	навчальна дисципліна	36711Phil.pdf	GLVfO97HBiRuFbwm6lBdiv69u5ZTPswW6F3eK4gPBQ=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень	навчальна дисципліна	36711PREPsp.pdf	KTPR9/BAAJ3zZMGHdM0keYHn81MFE4DjCYPXj0NhY=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Іноземна мова для аспірантів	навчальна дисципліна	36711Engl.pdf	iPmkpSQLYMsPMXLORRefAKolUSpTrNGMnoc80lLhU5s=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Управління науковими проектами	навчальна дисципліна	2096Rulscien.pdf	dHXtHhN1xdOF3p6XHuBPfWYJ92YzHFe9is1IGsJVB0s=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Сучасна історіографія: актуальні проблеми, нові методологічні підходи та міждисциплінарні студії	навчальна дисципліна	2096Newhist.pdf	wiZWjin+1W1Z731ahBZDpLqRUo1gElmZmQVGw0FPej0=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Асистентська практика	практика	2096Pract.pdf	383x+wLBe025xdWboULM0aaByn/xoi21LDzsy+f7OIY=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Розвиток освіти в ранньомодерній та модерній Україні: джерела та історіографія	навчальна дисципліна	2096Edu.pdf	+zTFaKQIRBltPCU/rU+ymsNtCWfpF8ZWKg3EcbdzCbc=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Візантійська цивілізація	навчальна дисципліна	2096Biz.pdf	NneRvIqpEReROsPEXvP1rjEpU3y5/p27y0han1hgFUc=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Методи джерелознавчого дослідження	навчальна дисципліна	2096Meth.pdf	wkijf3b8D4DEocRQFgm0qWwWaeRck12PcU/mzNtoqx1c=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Боротьба народів Азії і Африки за незалежність (1918 - 1945 рр.)	навчальна дисципліна	2096Strug.pdf	ejARUe6+chbmyMck/AY4CxLx3l63WAKXgsdHff0eXml=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Українське питання в Російській імперії (кінець XVIII - початок XX століття)	навчальна дисципліна	2096Ukr.pdf	XEvGCoadWV/IEbelOjr23k4i8vuUxQxjm84qte0Jw4=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Дискусійні аспекти проблеми соціально-політичного розвитку Римської імперії III ст. н.е.	навчальна дисципліна	2096Roman.pdf	bvyYpQduIT7Ea81qCksoDQcnUAsuLillHhSgvM4djV0=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Історична термінологія	навчальна дисципліна	2096Histterm.pdf	bvyYpQduIT7Ea81qCksoDQcnUAsuLillHhSgvM4djV0=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення
Індійський національний конгрес: ідеологія та політика (1885 - 1947 рр.).	навчальна дисципліна	2096INC.pdf	yuiGkrAJf8tFQCXhdpdyd5RPUFuGuaNKFnqM+Nbx3kGs=	Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
108977	Куделко Сергій Михайлович	Професор			0	Методи джерелознавчого дослідження	Наявність наукового ступеня кандидата історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи - 45 р. Авторство понад 40 наукових праць. Досвід організаційної роботи у закладах освіти на посаді керівника. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/14Mn7Oyzmx0JNl3rwt0P_U9mSo5A0BJPf/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1zOPn5HfatkYHhhEkvoqscR4Wsb9OVpM/view?usp=sharing
108977	Куделко Сергій Михайлович	Професор			0	Історична термінологія	Наявність наукового ступеня кандидата історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи - 45 р. Авторство понад 40 наукових праць. Досвід організаційної роботи у закладах освіти на посаді керівника. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/14Mn7Oyzmx0JNl3rwt0P_U9mSo5A0BJPf/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1zOPn5HfatkYHhhEkvoqscR4Wsb9OVpM/view?usp=sharing
211803	Шамаєва Юлія Юрівна	Доцент			0	Іноземна мова для аспірантів	Наявність наукового ступеня кандидата філологічних наук, вченого звання доцента. Стаж науково-педагогічної роботи - 20 р. Автор понад 20 наукових праць. Наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке входить до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН. Наявність наукових публікацій у науковий виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (5 за останні п'ять років). Виконання функцій члена редакційної колегії науковий видань, включених до переліку наукових фахових видань України та іноземного рецензованого наукового видання. Член Міжнародної Консультативної Ради наукового видання Sir Syed Journal of Education & Social Research (SJSER) (ISSN Center: CIEPS-ISSN). Досвід організаційної роботи у закладах освіти на посадах керівника (Завідувач кафедри англійської мови, факультет іноземних мов). Керівництво науковою

						роботою учнів-членів МАН (II місце у III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, відділення «Мовознавство», секція «Англійська мова»). Наявність досвіду участі в атестації наукових кадрів як офіційного опонента. Поєднання наукової роботи та практичної фахової діяльності. Міжнародна професійна асоціація викладачів англійської мови TESOL-Ukraine. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1A_F6jXcyV2VmLkrHclouFuzcRM9cxQoV/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1QpjoRUtHh3WYH_Rh9Cr0L3aVuVuVYo/view?usp=sharing
107747	Посохов Сергій Іванович	Завідувач кафедри		0	Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи - 35 р. Автор понад 50 наукових праць. Наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН (3 за останні п'ять років). Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (5 за останні п'ять років) та монографій (3 у співавторстві, у тому числі - іноземною мовою). Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня кандидата історичних наук (2 за останні п'ять років). Участь у міжнародному науковому проєкті "History as a Conflict: Ukraine and Neighbors (1990s - 2000s)" (2015 - 2016; University of St. Gallen); керівництво міжнародним проєктом "Self-representation of multinational cities in the industrial and post-industrial period" (2018 - 2020; Canadian Institute of Ukrainian Studies of University of Alberta (Edmonton, Canada). Голова НМК з гуманітарних наук та богослов'я МОН України (2016 - 2019). Виконання функцій головного редактора (3) та члена редакційної колегії (3) науки: видань, включених до переліку наукових фахових видань України та іноземного рецензованого наукового видання (3). Член журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з історії України (2018 р.). Досвід організаційної роботи у закладах освіти на посадах керівника (завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології ХНУ імені В.Н. Каразіна). Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента та члена спеціалізованої вченої ради. Поєднання наукової роботи та практичної фахової діяльності. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1Ijv0vaMWBsmKGk81SCFC8-Dj1l_eE857/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/182WQwtKt-4TbQdpNxen3KI_RBU1YnGEL/view?usp=sharing
336347	Каріков Сергій Анатолійович	Доцент		0	Управління науковими проєктами	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання доцента. Стаж науково-педагогічної роботи - 20 р. Авторство понад 20 наукових публікацій. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (5 за останні п'ять років) та монографій. Робота у якості члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України. Поєднання наукової роботи та практичної фахової діяльності. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1k5ETTWeq810coqNiciZdo6uQsAsnYLXT/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1_qjHVzXhVzX_NA-0p8NLh-2cLstD7cY/view?usp=sharing
68100	Станчев Михайло Георгійович	Завідувач кафедри		0	Сучасна історіографія: актуальні проблеми, нові методологічні підходи та міждисциплінарні студії	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи - 45 р. Авторство понад 40 наукових праць. Наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН (у кількості 2). Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (5 за останні п'ять років). Автор навчальних посібників, що рекомендовані Вченою радою університету. Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня доктора історичних наук. Участь у міжнародному науковому проєкті (Проєкт Жана Моне №№ - 574727-EPP-1-2016-1-UA-EPPJMO-MODULE, 2016 р.). Робота у якості головного редактора та члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України та іноземного рецензованого наукового видання (Болгарія). Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента (4 з останні п'ять років) та члена спеціалізованої вченої ради. Завідувач кафедри нової та новітньої історії ХНУ імені В.Н. Каразіна. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1hPyfjzDPPZvauRBSzYOVZ-ikzu2wXOR/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1qNzCadWuAhaXuegcUYQXlsvv_2wBxnbnv/view?usp=sharing
216026	Тумаков Олександр Іванович	Доцент		0	Сучасна історіографія: актуальні проблеми, нові методологічні підходи та міждисциплінарні студії	Наявність наукового ступеня кандидата історичних наук, вченого звання доцента. Стаж науково-педагогічної роботи - 42 р. Автор понад 20 наукових праць. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України. Автор навчальних посібників, що рекомендовані Вченою радою університету. Досвід роботи у якості члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України. Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня кандидата історичних наук. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1ZmDqK5PMo5UtAN8N6U_co0Bq1EzbarcX/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1I15kqWZktLzbGZ5Ykxtb9PQg7kuLw2/view?usp=sharing
217664	Миколенко Дмитро Валерійович	Доцент		0	Сучасна історіографія: актуальні проблеми, нові методологічні підходи та міждисциплінарні студії	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання доцента. Стаж науково-педагогічної роботи - 15 р. Автор більше 30 наукових публікацій. Наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН (у кількості 3), наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (8 за останні 5 років) та монографій (1). Участь у міжнародному науковому проєкті (Жан Моне модуль 611665-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE «Інфраструктура, яка об'єднала Європу: історія, сучасний стан та погляд у майбутнє»). Робота у якості члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України та іноземного рецензованого наукового видання (Болгарія). Член журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади (2019 р.). Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/16aXEoz3WCTp7yENWloNZxtSnhcGdY43/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1zaT-gtKfJDRztNhxH3xyPIGcGNeM5g/view?usp=sharing
341641	Наумов Сергій Олександрович	Професор		0	Українське питання в Російській імперії (кінець XVIII - початок XX століття)	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи - 33 р. Автор понад 20 наукових праць. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, монографій. Робота у якості члена журі III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів. Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента та члена спеціалізованої вченої ради. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1wXSQqWDniVwBwHxjUDg4AkBAXcmfFqHz/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1uYdxjYz6aMFoi3FfdITQY3uc4o-XJ2L-/view?usp=sharing
134154	Посохова Людмила	Професор		0	Розвиток освіти в ранньомодерній	Наявність наукового ступеня доктор історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи - 32 р. Наявність наукової

	Юрївна					та модерній України: джерела та історіографія	публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН, наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (8 за останні 5 років) та монографій (4 за останні роки, у тому числі одна іноземною мовою). Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня кандидата історичних наук (у кількості 3). Участь у програмах академічної мобільності. Поєднання наукової роботи та практичної фахової діяльності. Виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання. Робота членом журі III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II–III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук ; Член журі II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з історії України (2019 р.). Член журі III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук (2015-2020 рр.). Досвід роботи в атестації наукових кадрів як офіційного опонента та члена спеціалізованих вчених рад. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1cqtaRoyXg56roh7PooEKK7I30aC7gT0t/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1mn0DnXkuXckHfB0Zl_EL0gkTXf625F/view?usp=sharing
16179	Сорочан Сергій Борисович	Завідувач кафедри			0	Візантійська цивілізація	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи – 44 р. Авторство понад 50 наукових праць. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, монографій. Досвід роботи у якості члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України (2). Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента та члена спеціалізованс вченої ради. Наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН. Поєднання наукової роботи та практичнс фахової діяльності. Досвід організаційної роботи у закладах освіти на посадах керівника структурного підрозділу. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1CBP95OaVnmQWTt8LPpgHbto_5jlsrmsj/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1Z4ecPagXw98VfA-W_AyiHm9zDJDHPT3N/view?usp=sharing
206005	Чувпило Олександр Олександрович	Професор			0	Боротьба народів Азії і Африки за незалежність (1918 - 1945 рр.)	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи – 49 р. Авторство понад 50 наукових праць. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (5 за останні п'ять років) та двох монографій. Досвід роботи у якості члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України (2). Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента та члена спеціалізованої вченої ради. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1xIFYkaA9Pahm7U-836U-GHz-QsbLFDx9/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1h8bB0eV9EsPnY8Isju0-ZiMOdyOgA7Hn/view?usp=sharing
206005	Чувпило Олександр Олександрович	Професор			0	Індійський національний конгрес: ідеологія та політика (1885 - 1947 рр.).	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи – 49 р. Авторство понад 50 наукових праць. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (5 за останні п'ять років) та двох монографій. Досвід роботи у якості члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України (2). Участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента та члена спеціалізованої вченої ради. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1xIFYkaA9Pahm7U-836U-GHz-QsbLFDx9/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1h8bB0eV9EsPnY8Isju0-ZiMOdyOgA7Hn/view?usp=sharing
207066	Сергєєв Іван Павлович	Професор			0	Дискусійні аспекти проблеми соціально-політичного розвитку Римської імперії III ст. н.е.	Наявність наукового ступеня доктора історичних наук, вченого звання професора. Стаж науково-педагогічної роботи - 46 р. Автор понад 20 наукових публікацій. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України. Участь в атестації наукових кадрів у якості члена спеціалізованої вченої ради. Досє роботи у якості голови редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1rT5qHqVfb9EjhioePwm0cgVgEBPVCz7K/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/14awhi-cQTxXoZxyf8mdlXGN3i8uf7NDP/view?usp=sharing
113754	Перепелиця Олег Миколайович	Завідувач кафедри			0	Філософські засади та методологія наукових досліджень	Наявність наукового ступеня доктора філософських наук, вченого звання доцента. Стаж науково-педагогічної роботи – 13 р. Авторство понад 60 наукових праць. Наявність досвіду з підготовки кандидатів філософських наук. Наявність досвіду участі в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1dJgptbPhxboQ-Dk_RO5hBTig3A1bcnVE/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1sUlikzRFi9yh9XhbDSnkesMocI3rroUX/view?usp=sharing
219128	Іващенко Вікторія Юрївна	Доцент			0	Сучасна історіографія: актуальні проблеми, нові методологічні підходи та міждисциплінарні студії	Наявність наукового ступеня кандидата історичних наук, вченого звання доцента. Стаж науково-педагогічної роботи – 17 р. Автор понад 30 наукових праць. Наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (7 за останні п'ять років) та монографій (3 – у співавторстві). Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня кандидата історичних наук). Досвід організаційної роботи у закладах освіти на посадах керівника структурного підрозділу. Наявність документів про підвищення кваліфікації (протягом останніх 5 років). https://drive.google.com/file/d/1zk870VKBiAfRD6KvwlYSATBqaUBsE3pN/view?usp=sharing https://drive.google.com/file/d/1xfiAKX2Tv1sH1c5CTf6UU3C1pWvGbkHr/view?usp=sharing

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<i>Філософські засади та методологія наукових досліджень</i>		
- здатність аналізувати, синтезувати та обговорювати сучасні теоретико-методологічні підходи, в межах та поза областю дослідження, ставити загальні теоретичні проблеми та планувати шляхи їх вирішення; - здатність використовувати критичні	аналітичний; синтетичний; поєднано-ілюстративний; частково-пошуковий; дослідницький.	Поточний контроль оцінювання ступеню активності аспірантів та якості їх виступів з доповідями та коментарів при проведенні дискусій на семінарських заняттях; оцінювання творчих індивідуальних

<p>знання, що закріплено написанням: 1) рецензії на статтю чи книгу, 2) реферату за тематикою філософських та методологічних проблем науки;</p> <p>- здатність аналізувати та посилається на відповідні основні найбільш передові філософські підходи, концептуальні та теоретико-методологічні засади щодо наукових досліджень в письмовій формі, через усні виступи та презентації, в дисертації, знання актуальних теоретичних дискусій та трендів щодо соціально-гуманітарних наук;</p> <p>- знання основних можливостей наукової співпраці для соціальних та гуманітарних наук, перспектив міждисциплінарних досліджень, визначаючи позитивні/негативні аспекти своєї власної області дослідження; - знання характеру та історичної динаміки основних теоретичних філософських проблем, критичного осмислення їх зв'язку з сучасністю та впливу на інтелектуальний розвиток суспільства і трансформації науки</p>		<p>завдань (реферат); перевірка рецензій філософських джерел; підсумковий контроль (залік/екзамен); перевірка розуміння аспірантами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність творчо використовувати накопичені знання та вміння</p>
<i>Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження. Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті-огляду книги.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>Здатність аналізувати та посилається на відповідні праці в письмовій формі, доводити свою точку зору за допомогою усних виступів та презентацій, знання основних дискусій та трендів в межах обраної тематики.</p> <p>Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус джерел при підготовці дисертації.</p> <p>Знання основних можливостей наукової співпраці в межах соціальних та гуманітарних наук, здатність презентувати критичний звіт про принаймні одну важливу програму, визначаючи позитивні та негативні аспекти своєї області дослідження.</p> <p>Знання методик та форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі; принципів структурування навчальної дисципліни; сучасних інтерактивних методів навчання студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської та управлінської діяльності у вищій школі.</p>	<p>індуктивний; дедуктивний; аналітичний; синтетичний; дослідницький.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час дискусій, обговорення виступів з доповідями, шляхом перевірки творчих індивідуальних завдань.</p> <p>Обговорення рецензій на наукові праці та оглядів подій наукового життя.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає перевірку запланованих результатів навчання.</p>
<i>Іноземна мова для аспірантів</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження. Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність подавати результати своїх досліджень іноземною мовою.</p> <p>Знання основних можливостей наукової співпраці для соціальних та гуманітарних наук, здатність презентувати критичний звіт про принаймні одну важливу програму, визначаючи позитивні та негативні аспекти своєї області дослідження.</p>	<p>Змішане навчання (інтеграція електронного навчання в аудиторну роботу), що забезпечує більшу гнучкість навчання, підвищення самостійності лінгвокогнітивної діяльності аспірантів, швидкісний зворотній зв'язок); комунікативний метод; ситуаційні завдання; тематичний мозковий штурм; дискусії іноземною мовою; імітаційна ігрова діяльність (наприклад, «Міжнародна науково-практична конференція»)</p>	<p>Методи поточного контролю навчальних здобутків аспірантів: Тема 1 - письмовий тестовий контроль. Тема 1 та Тема 2 - лексико-граматичний переклад. Тема 3 - усне опитування, доповіді. Тема 4 - усне опитування, презентації, підготовка до усної доповіді на конференції Тема 5 - письмове опитування (перевірка анотацій до наукових статей за фахом), лексико-граматичні переклади, складання есе, підготовка матеріалів конференції англійською мовою.</p> <p>Структура, зміст та критерії оцінювання іспиту з іноземної мови: Перша (письмова) частина екзамену складається з: 1) лексико-граматичного тесту на множинний вибір (20 питань). Час виконання - 30 хвилин; 2) читання рівня C1 у форматі IELTS (20 питань). Час виконання - 40 хвилин.</p> <p>Друга частина екзамену складається із: 1) співбесіди англійською мовою з питань наукового дослідження і фаху; 2) письмової анотації англійською мовою тексту загальнонаукового характеру українською мовою. Обсяг тексту для анотування - 2000-2500 друкованих знаків. Обсяг анотації - 500 знаків. Час виконання - до 40 хвилин.</p>
<i>Управління науковими проектами</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження. Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті-огляду книги.</p>	<p>аналітичний; синтетичний; поєднано-ілюстративний; частково-пошуковий; дослідницький.</p>	<p>Поточний контроль: відвідування лекцій; ступінь залучення; усне опитування; індивідуальні завдання; Підсумковий контроль: виконання завдань за змістом курсу</p>

<p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні.</p> <p>Знання методик та форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі; принципів структурування навчальної дисципліни; сучасних інтерактивних методів навчання студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської та управлінської діяльності у вищій школі.</p>		
<i>Сучасна історіографія: актуальні проблеми, нові методологічні підходи та міждисциплінарні студії</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні.</p> <p>Знання методик та форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі; принципів структурування навчальної дисципліни; сучасних інтерактивних методів навчання студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської та управлінської діяльності у вищій школі.</p>	<p>а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, бесіда, робота з літературою за темою дослідження;</p> <p>б) методи стимулювання навчальної діяльності: навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладання,- створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід аспіранта; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні);</p> <p>в) методи контролю і самоконтролю у навчанні:</p> <p>- усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка).</p>	<p>поточний контроль здійснюється у формі виступів та коментарів при проведенні дискусій, оцінювання творчих індивідуальних завдань (тез та статей);</p> <p>- підсумковий контроль передбачає проведення екзамену з усього курсу.</p>
<i>Асистентська практика</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>Здатність аналізувати та посилалися на відповідні основні історико-географічні роботи останньої половини минулого століття в письмовій формі, за допомогою усних виступів та презентацій, у курсовій роботі та дисертації, знання дискусій та трендів.</p> <p>Знання методик та форм організації та здійснення навчального процесу в вищій школі; принципів структурування навчальної дисципліни; сучасних інтерактивних методів навчання студентів; специфіки застосування новітніх освітніх технологій у вищій школі; особливостей організаторської та управлінської діяльності у вищій школі.</p>	<p>педагогічне спостереження; методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні, наочні, практичні; індуктивний, дедуктивний); методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності (методи стимулювання інтересу, методи стимулювання обов'язку); методи контролю (самоконтролю), корекції (самокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється у вигляді співбесід, консультацій, спостереження навчальних занять та позааудиторної роботи.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає проведення заліку, який базується на результатах поточного контролю та перевірки звітної документації аспіранта.</p>
<i>Розвиток освіти в ранньомодерній та модерній Україні: джерела та історіографія</i>		
<p>- Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження.</p> <p>- Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті - огляду книги.</p> <p>- Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для</p>	<p>індуктивний; дедуктивний; аналітичний; синтетичний; дослідницький.</p>	<p>поточний контроль здійснюється у формі виступів з доповідями та коментарів при проведенні дискусій, оцінювання творчих індивідуальних завдань (реферат), перевірки рецензій; проміжний контроль проводиться у формі письмового опитування; підсумковий контроль передбачає проведення екзамену з усього курсу</p>

<p>розв'язання важливої задачі.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів. - Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі). - Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці. - Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів. - Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні. 		
<i>Візантійська цивілізація</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження. Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті - огляду книги.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні. 	<ul style="list-style-type: none"> - аналітичний; - синтетичний; - дослідницький; - пошуковий; - зовнішньої та внутрішньої критики джерел. 	<p>Поточний контроль</p> <p>Оцінювання ступеню активності аспірантів та якості їх виступів з відповідями та коментарів при проведенні дискусій на практичних заняттях.</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань (есе, аналітична довідка, наукова стаття).</p> <p>Перевірка індивідуальних завдань (есе, аналітична довідка, наукова стаття).</p>
<i>Методи джерелознавчого дослідження</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження. Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті - огляду книги.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні 	<ul style="list-style-type: none"> індуктивний; дедуктивний; аналітичний; синтетичний; аналогії. 	<p>Поточний контроль здійснюється під час дискусій, обговорення виступів з відповідями, шляхом перевірки творчих індивідуальних завдань.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає перевірку запланованих результатів навчання.</p>
<i>Боротьба народів Азії і Африки за незалежність (1918 - 1945 рр.)</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження. Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті - огляду книги.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним</p>	<p>а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснення, - інструктаж, - розповідь, - лекція, - бесіда, - робота з літературою за темою дослідження; <p>б) методи стимулювання навчальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчальна дискусія, - забезпечення успіху в навчанні, - створення ситуації інтересу у процесі викладання,- створення ситуації новизни, - опора на життєвий досвід аспіранта; 	<ul style="list-style-type: none"> - поточний контроль здійснюється у формі виступів та коментарів при проведенні дискусій, оцінювання творчих індивідуальних завдань (тез та статей); - підсумковий контроль передбачає проведення екзамену з усього курсу.

<p>науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>- Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні.</p>	<p>- стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні);</p> <p>в) методи контролю і самоконтролю у навчанні:</p> <p>- усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка).</p>	
<i>Українське питання в Російській імперії (кінець XVIII - початок XX століття)</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження.</p> <p>Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті - огляду книги.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>- Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні</p>	<p>індуктивний; дедуктивний; аналітичний; синтетичний; аналогії.</p>	<p>поточний контроль здійснюється у формі виступів з доповідями та коментарів при проведенні дискусій, співбесід, оцінювання творчих індивідуальних завдань (реферат); проміжний контроль проводиться у формі письмового опитування (контрольна робота); підсумковий контроль передбачає проведення іспиту з усього курсу.</p>
<i>Дискусійні аспекти проблеми соціально-політичного розвитку Римської імперії III ст. н.е.</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження.</p> <p>Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті - огляду книги.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>- Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні.</p>	<p>- аналітичний; - синтетичний; - дослідницький; - пошуковий; - зовнішньої та внутрішньої критики джерел.</p>	<p>Поточний контроль Оцінювання ступеню активності аспірантів та якості їх виступів з доповідями та коментарів при проведенні дискусій на практичних заняттях.</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань (есе, аналітична довідка, наукова стаття).</p> <p>Перевірка індивідуальних завдань (есе, аналітична довідка, наукова стаття).</p> <p>Підсумковий контроль (іспит)</p> <p>Перевірка розуміння аспірантами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності творчо використовувати накопиченні знання та вміння.</p>
<i>Історична термінологія</i>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження.</p> <p>Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті - огляду книги.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати</p>	<p>індуктивний; дедуктивний; аналітичний; синтетичний; аналогії.</p>	<p>Поточний контроль здійснюється під час дискусій, обговорення виступів з доповідями, шляхом перевірки творчих індивідуальних завдань.</p> <p>Підсумковий контроль передбачає перевірку запланованих результатів навчання.</p>

<p>дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>- Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні</p>		
<p><i>Індійський національний конгрес: ідеологія та політика (1885 - 1947 рр.).</i></p>		
<p>Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати нещодавні публікації в межах та поза областю дослідження. Здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті - огляду книги.</p> <p>Здатність детально розробляти та презентувати переконливо групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для розв'язання важливої задачі.</p> <p>Здатність завершити розширений оригінальний результат дослідження, що ґрунтується на критичному розгляді джерел та забезпечений необхідним науковим апаратом - таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.</p> <p>Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально орієнтовані робочі зустрічі).</p> <p>Здатність підбирати матеріал для преси, об'єднання інформації з питань викладацько-професорських ініціатив, публікувати їх в пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>Здатність ефективно планувати час для отримання необхідних результатів.</p> <p>- Здатність знаходити, аналізувати та об'єднувати корпус документів з різних архівів та джерел у результатуючій дисертації та в попередньому дослідженні.</p>	<p>а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснення, - інструктаж, - розповідь, - лекція, - бесіда, - робота з літературою за темою дослідження; <p>б) методи стимулювання навчальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - навчальна дискусія, - забезпечення успіху в навчанні, - створення ситуації інтересу у процесі викладення,- створення ситуації новизни, - опора на життєвий досвід аспіранта; - стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні; <p>в) методи контролю і самоконтролю у навчанні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка). 	<ul style="list-style-type: none"> - поточний контроль здійснюється у формі виступів та коментарів при проведенні дискусій, оцінювання творчих індивідуальних завдань (тез та статей); - підсумковий контроль передбачає проведення екзамену з усього курсу.